Losse nummers 6 fr — Weekblad - 12 juni 1965 - nr 24 — 11e jaargang

de VOLKSUNIE

BLAD VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

BEHEER : Maur. LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL 1, TEL. 11.82.16 — VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

GROOT

OVERWINNINGSBAL

te Antwerpen

ZATERDAG 19 JUNI 1965

te 20 uur

Palladium Offerandestraat, Antwerpen

DE GROTE UITVERKOOP

Nog vooraleer in ernst begonnen is aan de samenstelling van een nieuwe regering en van een nieuwe regeringsverklaring, wordt door de kleurpartijen reeds de grote uitverkoop van de verkiezingsbeloften georganiseerd. En het ligt in de aard der dingen, dat daarbij eerst en vooral de Vlaamse verkiezingsbeloften veil worden geboden. Van alle daken verkondigt men luid, dat men in het slop zit, dat de toestand ernstig is, dat de gevolgen van 23 mei als een zware hypoteek op het land rusten. En het slotrefrein daarbij is steeds : alleen door Vlaamse toegeeflijkheid en inschikkelijkheid kunnen rampen worden vermeden.

Aan socialistische zijde werd ons dat duidelijk gemaakt, eerst door verklaringen van verschillende politici, daarna door een stellingname van de Brusselse B.S.P.-federatie. Onder de indruk van de liberale vooruitgang en het F.D.F.-succes willen de Brusselse socialisten nu resoluut en openlijk aan franskiljons opbod gaan doen. Zelfs het grondwetsakkoord, dat zij hardnekkig hebben nagestreefd, interesseert hen niet meer en zij sturen er op aan om de bestaande schamele taalwetten nog verder te ontkrachten en om te buigen in pro-Franse zin. Ook in Wallonië, waar ondanks het geringe sukses der wallingantische lijsten de stemming uitgesproken radikaal is, laten de socialisten zich niet onbetuigd en reageren ze gewillig op de prikken die hen door een waakzame M.P.W. worden toegediend. Het verzet dat de Vlaamse socialisten tegen dit Brussels-Waals offensief zullen bieden, is nauwelijks ernstig te noemen. Jos Van Eynde heeft het trouwens in « Volksgazet » nog eens duidelijk gezegd : alhoewel de Vlamingen de meerderheid zijn in de staat en in het parlement, hoeft niemand zich nodeloos ongerust te maken; omwille van de vrede zijn de Vlaamse socialisten steeds tot concessies bereid.

Ook in de C.V.P. wordt volop meegedaan aan de uitverkoop van de verkiezingbeloften. Hier is het het blad « La Relève » dat de toon aangeeft. Nu is het veelbetekenend dat «La Relève» steeds zeer dicht bij Gilson heeft gestaan, dezelfde Gilson van wie men ons — ook van Vlaamse C.V.P.-zijde — wilde doen geloven dat hij toch een goedmenende is, een slachtoffer van de onverdraagzaamheid, een franstalig Brusselaar die zijn uiterste best heeft gedaan om het Vlaamse standpunt te begrijpen en te verdedigen. Blijkens « La Relève » echter komen we er met « het uiterste best » van Gilson en zijn geestesgenoten nauwelijks. Het blad pleit voor een onkrachting van de taalwetten te Brussel en voor de terugkeer van de Voerstreek naar Luik.

De misselijkste uitverkoop van verkiezingsbeloften wordt echter gehouden door de P.V.V. Deze partij met het Janusgezicht heeft het klaargespeeld, in Vlaanderen een stel verstokte franskiljons en Vlaamshaters te doen verkiezen met een misleidende propaganda die zelfs flamingantische franjes dierf vertonen. Het officieel P.V.V.-standpunt in Vlaanderen was dat de partij tegen artikel 3bis van de grondwetsherziening was omdat dat artikel nadelig is voor de Vlamingen.

Daarover echter wordt vandaag met geen woord meer gerept. De uitverkoop van verkiezingsbeloften begon met een door franskiljonse haat en passie ingegeven artikel van de Tiense suikerbaron Kronacker in « Le Soir ». Dit artikel was zo aartsdom en beledigend voor de Vlamingen, dat het Liberaal Vlaams Verbond er zich — onhandig ! — van distancieerde en dat de « Vlaamse » gekozenen van de P.V.V. lieten weten dat zij tegen Kronacker's geschrijf hadden geprotesteerd bij Vanaudenhove. Wat dat protest waard is, word duidelijk wanneer men bedenkt dat Kronacker geen Brusselse of geen Waalse maar wel degelijk een « Vlaamse » P.V.V.-verkozene is, evenals trouwens de Ronsense franskiljon Cuvelier en het stel rabiate franskiljons dat te Antwerpen, te Gent en elders op P.V.V.-lijsten werd verkozen.

Verre van zijn protesterende Vlaamse partijgenoten gelijk te geven, maakte P.V.V.-voorzitter Vanaudenhove verleden woensdag op een perskonferentie bekend dat zijn partij de eisen en verlangens van Kronacker in globo bijtreedt : terugkeer van de Voerstreek naar Luik, afbraak van de taalwetten te Brussel en verdere uitbreiding van de Brusselse olievlek in een « ontmoetingszone ». Dat zijn de « voorwaarden », waaronder de eveneens « Vlaamse » heer Vanaudenhove eventueel wel in een C.V.P.-V.V.-regering wil stappen !

Zo blijkt ,dat in de drie partijen belangrijke en machtige groepen het roerend eens zijn om « uit het slop » te geraken ten koste van de Vlamingen. Het ziet er naar uit, dat de P.V.V. deze onverzoenlijk-franskiljonse houding wil laten renderen in een oppositie die — zo voorziet of hoopt zij althans — niet te lang kan duren.

Voorlopig heet het, dat de Vlaamse C.V.P. « onverzettelijk » blijft. Onverzettelijk in wat ? In het eisen van de toepassing van het grondwetsakkoord dat — zo wordt thans weer toegegeven door « Standaard » en « Gazet van Antwerpen » — nadelig is voor Vlaanderen ?

Er is één enkel nieuw element in het spel. De Volksunie heeft in Vlaanderen een dergelijke sterke positie ingenomen en een dergelijke gunstige uitgangsbazis voor een verdere elektorale opmarsj, dat de « Vlaamse vleugels » ditmaal tenminste een poging zullen moeten doen om wat te fladderen.

Zoniet — en dat weten zij ! — worden zij over niet al te lange tijd helemaal geknipt.

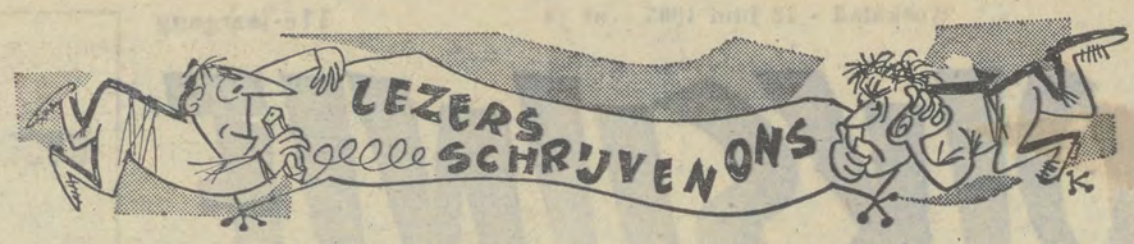

T.V.

Geachte Redaktie,

In uw blad hebt u zich reeds meermaals geërgerd over het feit dat de gastprogramma's in de Vaamse televisie door de traditionele partijen voor hun propaganda gebruikt en misbruikt worden.

Na haar verkiezingssukses heeft de Volksunie m.i. het recht en de plicht, bij de direktie van de BRT aan te dringen op de toevoeging van een nieuw gastprogramma dat bv. « De Vlaamse gedachte en aktie » zou heten. Hieraan zouden buiten de Volksunie ook de Vlaamse Volksbeweging, het Algemeen Nederlands Zangverbond, het IJzerbedevaartkomitee, de Vlaamse Toeristenbond, het Verbond voor het Nederlands Onderwijs te Brussel e.a. kunnen deelnemen. Als het « Humanistisch Verbond » regelmatig met zijn uitzendingen op het kleine scherm mag verschijnen, dan hebben de Vlaamse verenigingen tienmaal meer het recht daartoe.

Het Vlaamse volk heeft de Volksunie macht gegeven. De Volksunie heeft dan ook als plicht die macht te gebruiken om Vlaamse rechten af te dwingen.

S.H. - Boom.

TAXI-STAKING

Het Algemeen Onafhankelijk Transport Syndicaat organiseerde bij de Antwerpse Taxi-Maatschappij (ATM) op 23 mei jl. een algemene staking. Deze staking werd niet gesteund door de partijpolitieke sindikaten, omdat deze van mening waren dat ze « inopportuun » was.

Niettegenstaande deze openlijke boycott konden we ter plaatse bemerken dat de staking algemeen gelukt was. Naar men ons uit goede bron verzekerde hebben ongeveer 90 % der arbeiders de « grote » sindikaten verlaten om zich aan te sluiten bij het Algemeen Onafhankelijk Transport Sindikaat, dat in deze aangelegenheid het enige is dat de werknemers daadwerkelijk steunt.

De eerste eis van de taximannen is de vijfdagenwek. De meeste ondernemingen beschouwen deze eis reeds als een lang verworven recht, maar het personeel van de ATM moet daar nog voor staken.

Als tweede eis komt het gewaarborgd weekloon (± 8.000 fr. in de maand + 10 % van de ontvangsten).

Naast deze eisen werd ook meer bescherming geëist voor de chauffeurs.

De laatste tijd werden verscheidene taxi-voerders neergeschoten.

We willen nog een laatste punt aanhalen uit het eisenprogramma, namelijk de afschaffing van het boetenstelsel. Deze eis werd reeds in een brosjure van de Belgische Werkliedenpartij verdedigd in het jaar 1875. Ter inlichting van mogelijke ABVV-ers die aan onze inlichtingsbronnen zouden twijfelen, vermelden we dat deze eis voorkomt op blz. 10 in de brosjure, uitgave BWP, door Jos Sauvuyn en Karel Haeninck.

We willen nog vermelden dat officieel de sindikaten de staking boycotten omdat er onderhandelingen aan de gang zijn. Dit zou een goed argument kunnen zijn, maar wanneer we zien dat de onderhandelaars het vertrouwen van het personeel niet hebben, begrijpen we werkelijk niet waarom de beheerraad van de ATM weigert een afvaardiging te ontvangen van het Algemeen Onafhankelijk Transport Sindikaat.

L.V.W.

PERS

Waarde redaktie,

Nu dat de Volksunie een zo schitterende overwinning heeft behaald, meen ik het gewenst nogmaals de aandacht te vragen voor de stichting van een eigen dagblad.

Is het nodig erop te wijzen dat de meeste persorganen uw aktie zoveel mogelijk doodzwijgen. « De Tijd », het weekblad van het Vlaams Economisch Verbond, nr. van 28 mei jl. legt nogmaals de vinger op dit tekort, waar zij schrijft : « De Volksunie, die bij vroegere verkiezingen wel eens op welwillende neutraliteit van zekere katholieke bladen mocht rekenen, moest het deze maal zonder deze hulp stellen en zelfs zonder eigen dagblad. » - Welke journalistieke aandacht krijgt de volksmeeting van Antwerpen, nu zondag ll. vanwege bijv. De Standaard? Alleen een echotje : Vollksunie stelt eisen. — U zult mij wellicht antwoorden : wij kennen deze noodzaak, maar waar gaat U de centen halen ? ... Dit is, naar mijn bescheiden mening, pessimistisch gezien.

Niemand is er meer van overtuigd dat een nieuw groots-opgevat dagblad zeer vele miljoenen vergt maar ook hier kan het geloof bergen verzetten. Trouwens wie zich de moeizame pogingen herinnert welke De Standaard heeft medegemaakt zal niet vlug terugschrikken. Reeds voor de oorlog liepen de eerste pogingen tot haar stichting spaak ... de eerste weken, ik was toen al geabonneerd, verscheen het bladje op één blad, zegge, twee bladzijden... en nu ?

En hoeveel staan wij er niet beter voor als in de tijd van Dr. Van de Perre !

M.L. - St. Amandsberg.

VASTSTELLING

Wanneer men de zetelverdeling in dit land aan een nauwkeurig onderzoek onderwerpt, komt men tot onthutsende vaststellingen. Uitgaande van het feit dat de Vlamingen 60 ten honderd van de bevolking vertegenwoordigen en de Walen slechts 40 t.h. zou er in een unitair land, een zelfde verhouding moeten bestaan bij de zetelverdeling. Nu zou dit met zich brengen dat (arr. Brussel niet inbegrepen · 33 kamerzetels) de Vlamingen over 119 zetels en de Walen over 60 zetels zouden beschikken. Is dit zo na 23 mei en na de toepassing van de zetelaanpassing! Wat zien wij? 107 Vlamingen tegen 72 Walen. Dat is 12 Vlamingen te weinig en 12 Walen te veel.

Tussen deze 107 Vlamingen zijn er 51 C.V.P.-ers, 27 B.S.P.-ers en 18 P.V.V.-ers. Steeds Brussel niet meegerekend. Dat de grendelgrondwet niet kan toegepast worden, daar zitten de heren voor niets tussen. Hun, in zetels uitgedrukt, onvoldoende numerieke meerderheid hadden zij reeds lang prijsgegeven om de unitaire staat te redden en de Vlaamse minderwaardige positie te bestendigen.

Vroeger dan verwacht en als gevolg van onhoudbare, ondemokratische kronkelingen, hebben de unitarisen zich zelf in het slop geduwd. Zij hebben zelf het bewijs geleverd dat alleen het federalisme de toestand kan redden. Zij zitten in de put. Maar wellicht is hij nog te ondiep.

Gelukkig beginnen de Vlaamse kiezers, meer en meer, de federale oplossing als de enige juiste te aanvaarden. Als men bedenkt dat de VU sedert 1958 een aanwinst van 250.000 stemmen geboekt heeft of 36.000 per jaar! Wij mogen dan gerust naar het 1/2 miljoen dingen bij de volgende verkiezingen. En dan heeft het unitaire België er gelegen.

Na bijna een eeuw en half kolonisatie zien wij, Vlamingen, in een nabije toekomst het licht van de vrijheid.

H.B. - Erembodegem.

KOMPROMISSEN

Geachte Redaktie,

De « Standaard » (nummer van 1 juni) heeft het over « kompromissenmentaliteit ». Het heet dat Valeer Portier op het laatste zangfeest de kompromissenmentaliteit veroordeeld heeft en daarmee een daverend maar goedkoop applaus geoogst heeft. Op spottende toon spreekt de « Standaard » over «de zuiveren» die daar aanwezig waren, die de « zuivere maagd van Vlaanderen van smetten en schande gevrijwaard willen houden ». En dan komt het knelpunt, de sleutel van heel het geval : « Is onze maatschappij wel denkbaar en mogelijk zonder toegevingen, zonder kompromissen? » jammert de staatskundige.

Welnu, daar praat de « Standaard » andermaal naast de kwestie, daar wordt op gerafineerde wijze aan misleiding gedaan.

Laten we beginnen met de betekenis duidelijk te maken van het woord « kompromis ». Dat is een vergelijk waarbij door wederzijdse toegevingen een einde gesteld wordt aan een geschil. We stellen aan de « Standaard » de vraag : hoe zit dat met die wederzijdse toegevingen? Wanneer toegevingen steeds eenzijdig moeten gedaan worden, is dat een kompromis? Geen partikulier zou er aan denken, een kompromis aan te gaan met iemand die hem iets wederrechtelijk ontnomen heeft. Waarom zou de Vlaamse gemeenschap het doen?

De zalvende, maar met een spottende ondertoon gedane beschouwingen van de «Standaard» zijn voorzeker op hun plaats wanneer men het heeft over een normale maatschappij — normale politiek is tenslotte een kwestie van geven en nemen — maar hier leven we nog niet in een normale maatschappij. Wij zijn nog steeds kolonisatiegebied!

Vlaanderen heeft recht op zijn eigen grondgebied, recht op eigen bestuur en deze elementaire rechten lenen zich niet tot kompromissen.

Wanneer we eenmaal deze zelfstandigheid zullen verworven hebben — door federalisme of anderszins — en dat weten al die « zuiveren » uit het Sportpaleis ook wel — zullen er, maar dan onder de Vlamingen zelf tussen de verschillende politieke en filosofische groepen die in elke normale samenleving aangetroffen worden. kompromissen moeten aangegaan worden om het leven naast mekaar mogelijk te maken.

C.K. - Vilvoorde.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

MATTHIEU'S BEDDENBEDRIJF
TURNHOUTSEBAAN 102 BORGERHOUT — TEL. 35.17.83
Bijhuizen : Antwerpen : Diepestr. 84-86. Tel. : 31.01.18
Begijnenstr. 39-41. Tel: 33.47.24
Deurne : Califortlei 60. Tel. : 36.25.22

LET WEL

ALLE ADVERTENTIES VOOR « DE VOLKSUNIE » dienen toegestuurd aan onze PUBLICITEITSDIENST :

S De Lie, « Papenhoek », Berendrecht Tel. (03) 73.66.59

★

Alleen de zoekertjes gaan naar het hoofdsekretariaat :

M. Lemonnierlaan 82 Brussel 1. Tel. 02/11.82.16

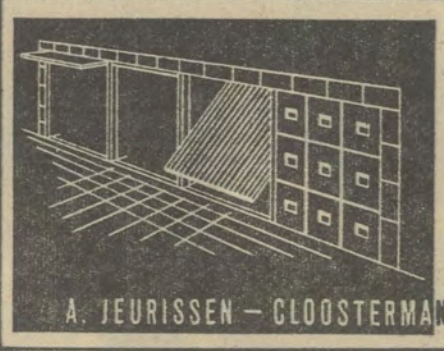

WENTELPOORTEN
In hout, staal, aluminium of plastiek.
Standaarduitvoering of naar gewenst model.
Systemen aangepast aan de aard van het bouwwerk.
Hand- of elektrische bediening.
ZONHOVEN • TEL 132 31
A. JEURISSEN — CLOOSTERMANS & ZONEN PVBA

Vertegenwoordiger voor Antwerpen (Stad en provincie) :
L. Vandevelde, St Damiaanstr. 17, Wommelgem - T.03-53.67.27

WIM MAES

bericht aan zijn geacht klienteel, zijn vrienden en kennissen
zijn adreswijziging vanaf 1 juni 1965 :

DIANALAAN, 10, BERCHEM - Antwerpen. - Tel. : (03) 39.69.34.

— Steeds verder ter beschikking voor alle diensten.

— Met oprechte dank aan alle Vlamingen die hem als hun verzekeringsbemiddelaar aanvaard hebben ; het vertrouwen zal verder verdiend worden door steeds groeiende dienstvaardigheid.

— Stelt zijn kandidatuur bij alle Vlamingen in de provinciën Antwerpen, Brabant en Oost-Vlaanderen voor alle verzekeringsvormen : Brand - Leven - Persoonlijke - Familiale - Auto - Wet - Burg. Aansprakelijkheid.

— Komt op het eerste verzoek voor : Overname van bestaande verzekeringspolissen. Nieuwe zaken bij huwelijk, oprichten zaak, enz.

Grote keus :
GLAZEN en MONTUREN.
Gratis voor verzekerden.
Herstellingen in eigen werkhuis.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Optieker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
(Let a.u.b. op het huisnummer !)
Telefoon : 35.86.62
10 % korting op vertoon dezer.

HERMES SCHOOL 54 Zuidlaan
209-211 M. Lemonnierlaan
Tel. 11.00.33.
Brussel.

★

VOLLEDIGE SEKRETARIAAT-KURSUS IN 2 JAAR.

★

Sténo- en daktylografie in vier talen.
Boekhouden.
Sociale wetgeving.
Moderne talen.
Handels-correspondentie.

★

Dag- en avondlessen.
De school waar Vlamingen zich thuis voelen.

★

Beter en voordeliger.

" RAADGEVER " VAN ZEELAND

Men zou bezwaarlijk kunnen beweren dat de « nieuwe krachten der natie » sinds 23 mei jl. de kans kregen om hun stempel op de dingen te drukken. Als informateur werd een man aangeduid, de heer August De Schrijver, die op zijn zachtst gezegd zijn beste tijd achter de rug heeft en dat trouwens zelf wel weet; hij nam vóór de jongste verkiezingen afscheid van het parlementair leven en wordt thans voor een bis-nummertje — dat trouwens niet zo heel veel om het lijf heeft, want de informatie-opdracht is gewoonweg een formalit — even terug op het podium ge..

Ook de koning heeft bij zijn raadplegingen plaats ingeruimd voor personaliteiten waarvan men moeilijk zou kunnen beweren dat zij nieuw zijn en middenin de politieke aktiviteit staan. Een onder hen was Paul Van Zeeland. Men hoeft geen waarzegger te zijn om te weten, dat Van Zeeland de koning zal onderhouden hebben over de oplossing die hijzelf in petto heeft voor de Waals-Vlaamse tegenstellingen.

Paul Van Zeeland kwam een tijd geleden in het nieuws, toen hij in de « Nieuwe Gids » en de « Libre Belgique » een artikel wijdde aan de Belgische dualiteit. Het feit zelf, dat hij dit onderwerp behandelde, was reeds tekenend. Van Zeeland behoort tot de machtigste kringen van het land, de upper-ten door wie de Vlaamse-Waalse problemen steeds onbestaande geacht werden. Het feit dat hij het noodzakelijk achtte, deze problement in een nederlands- en franstalige krant uitvoerig te behandelen, wijst er op dat in de hoogste kringen eindelijk een belletje was gaan luiden en dat men daar inzag, dat het niet langer opging om struisvogel te spelen en te doen alsof alles op zijn best was in het beste der unitaire vaderlanden.

De oplossing die hij vooropstelde, was trouwens — omdat ze van hem afkomstig was — verrassend. Hij verdedigde nog min nog meer dan een soort provinciale autonomie, een federalisme-met-negen, dat aan de provincies, de provincieraden en de provinciegoeverneurs een veel grotere macht en invloed zou inruimen. De oplossing van Van Zeeland is een pleister op een houten been; ze ontleent alleen en uitsluitend enig belang aan het feit dat ze juist door hem werd vooropgesteld en dat hij de spreekbuis is van uiterst machtige financiële kringen die een grote invloed hebben op de gang van zaken in België. Uit de artikels in de « Libre Belgique » en de « Nieuwe Gids » bleek duidelijk, dat gans boven aan de top van de financiële hiërarchie men eveneens van mening is dat het Belgique à papa afgedaan heeft. De ironie wil, dat een der zuiverste vertegenwoordigers van dit Belgique à papa geroepen was, om zulks den volke kond te doen.

Het lijdt geen twijfel of Van Zeeland heeft de koning onderhouden over zijn provincialistisch stokpaardje. Het enige besluit dat we uit deze merkwaardige raadpleging kunnen trekken, is wel dat het hof nog steeds terdege rekening houdt met de mening van Van Zeeland en de kringen achter hem en dat het hof wellicht ook inziet dat op de een of andere wijze het strakke unitarisme onmogelijk is geworden en dat er dus, om echt federalisme te voorkomen, stilaan moet uitgekeken worden naar andere zgn. oplossingen.

Daarmee is Van Zeeland weer even aan bod gekomen. Hij schijnt politiek onverwoestbaar te zijn en door niets weg te vagen. Een kwart eeuw geleden zou niemand een frank hebben durven zetten op de politieke toekomst van Van Zeeland. In 1935 was hij eerste-minister geworden en kreeg hij het — na allerlei duistere financiële manipulaties — aan de stok met Degrelle.

Het tweegevecht Van Zeeland - Degrelle was onbetwistbaar een thriller in het Belgisch politiek leven. Van Zeeland haalde het en dat was geen wonder : aan zijn zijde stond een eenheidsfront dat van de haute finance tot de socialisten reikte. Het rexisme herstelde niet van de klap die het kreeg in het duel met Van Zeeland en vegeteerde de oorlog tegemoet.

Kort nadien kwam echter de beurt aan Van Zeeland. Minister Sap heeft een zeer aktieve rol gespeeld in de val van de grote man. Het bleek, dat Van Zeeland verwikkeld was in een hele reeks weinig fraaie zaken, waaronder bijvoorbeeld het uitbetalen van een wedde op naam van een reeds lang overleden directeur der Nationale Bank en het feit dat eigendommen van de Nationale Bank teruggevonden werden waar ze niet hoorden.

Dat zou dan meteen het definitieve einde worden aan Van Zeelands politieke loopbaan. Ware er niet de oorlog gekomen !

De oorlog en de Londense emigratie hielpen Van Zeeland er weer bovenop. Hij was trouwens niet de enige die alles te danken had aan dit intermezzo en de vaderlandse waanzin achteraf : Van Cauwelaert en Jaspar verkeerden in hetzelfde geval. In 1949 wist Van Zeeland het opnieuw tot minister van Buitenlandse Zaken te brengen.

De man is nu terug opgedoken in het koninklijk paleis om er zich te laten « raadplegen » door de koning. In de politieke arena hoort hij niet meer thuis en wie hem raadpleegt, wenst uitdrukkelijk en openlijk de mening te vernemen van de grote geldmachten.

Het is tekenend, dat de koning wél een Van Zeeland uitnodigt en niét een Van der Elst die dan toch spreekt namens een principiële oppositie van meer dan een derde-miljoen kiezers...

Onze foto's : nog 'n paar zichten van de grote overwinningsbetoging te Antwerpen

KIEBOOMS EN VERROKEN

Verre van ons, te beweren dat er geen enkele eerlijke Vlaamsgezinde zou zijn in de drie kleurpartijen. Hoe onlogisch het ook moge klinken voor iemand die — zoals wij — de radikale weg heeft gekozen : er zijn bijvoorbeeld in de Vlaamse C.V.P. heel wat overtuigde flaminganten, wier trouw aan de partij bepaald wordt door motieven die ons vreemd lijken of ons totaal ontsnappen en die hun ontgoochelingen en teleurstellingen te boven komen door het telkens weer stellen van een nieuwe vervaldatum voor hun hoop en verwachtingen.

Indien deze Vlaamsgezinden echter oprecht en konsekwent willen blijven met hun overtuiging, dan kunnen zij desnoods wel faire tegenstrevers zijn van de Volksunie, maar nooit geniepige en kleine vijandjes der Vlaamsnationalisten. Logische politieke redenering immers zou er hen moeten toe brengen, de Volksunie te zien als een nuttig drukkingsinstrument dat zijzelf binnen hun partij kunnen hanteren om een radikaler Vlaamse koers te bekomen.

Enkele van de zgn. flamingantische haantjes-vooruit in de C.V.P. hebben echter tot nu toe weinig blijk gegeven van een dergelijke — door doelmatigheidsoverwegingen ingegeven — nuchtere houding t.o.v. de Volksunie.

Onder hen in de eerste plaats de heren Verroken en Kiebooms. De reakties van de heer Verroken zijn ons steeds onbegrijpelijk gebleven. Deze man is ontegensprekelijk in de politiek gestart met een radikale Vlaamse overtuiging. Hij komt uit de Volksbond-middens en in het arrondissement Oudenaarde-Ronse wil dat wat zeggen. Hij heeft zich een tijdlang — en waarschijnlijk in alle oprechtheid — de erfgenaam genoemd van Vindevogel. Bij zijn politieke opgang waren trouwens tal van mensen betrokken die het sindsdien in de CVP grondig beu zijn geworden en die reeds sedert geruime tijd een aktieve rol in de Volksunie spelen.

De enige verklaring voor de passie, waarmee Verroken zich steeds tegen de Volksunie heeft gekeerd, kunnen wij vinden in het karakter en de humeurigheid van de man en wellicht in een... haat-liefdekompleks. Dit laatste hoeft niet te verbazen : het is geen geheim dat Verroken zich privatim er graag op beroemt, eigenlijk ook een federalist te zijn. Het is voorwaar geen geringe kwelling, dagelijks te moeten ervaren dat men met zoveel niet los te maken draden verbonden is aan wat zo vaak de slechte kant blijkt te zijn. Het is niet de eerste maal, dat iemand door overdreven ijver het zwijgen oplegt aan wat in een helder uur toch luid moet spreken.

Deze overdreven ijver heeft vaak ergerlijke vormen aangenomen. Verroken is jarenlang de rekordman geweest van het schelden op en het stampen naar de « keffers » van de Volksunie, Er bestond voor deze ijver niet de minste noodzaak : de Volksunie was nog een kleine, machteloze groep die politiek niet meetelde en aan wiens toekomstmogelijkheden men redelijkerwijze mocht twijfelen. In zijn eigen arrondissement was Verroken trouwens totaal afgeschermd tegen de Volksunie-invloed: machtige organisaties, een sterk verspreid streekblad en een gunstig sociologisch en politiek beeld van het arrondissement maakten hem ongenaakbaar. Zulks bleek trouwens telkens weer uit de Volksunie-rezultaten in Oudenaarde-Ronse.

Enigzins anders liggen de zaken met Lode Kiebooms. Ook deze man heeft stellig verdiensten : het feit dat hij zich optilde boven de eigen koncentratie-kamp-ellende om persoonlijk en privaat te helpen bij het milderen van de repressienasleep, mag stellig niet onvermeld blijven. Kiebooms is echter alles behalve een durver; de « braafheid » gaat bij hem niet verder dan het striktst geoorloofde minimalisme. Hij is zo gekweekt geworden in de school van Van Cauwelaert, wiens schildknaap en verdediger hij steeds geweest is. Van Cauwelaert heeft nooit grote en moedige figuren naast zich geduld, laat staan ze gekweekt.

Ook bij Kiebooms neemt de anti-Volksunie-ijver groteske vormen aan. Als tipisch « klerikaal » politicus — in de pejoratieve zin van het woord — heeft hij zijn eigen, niet al te rechtlijnige metode die o.m. bleek toen hij na de gemeenteverkiezingen van oktober 1964 een akkoord met de Volksunie afwees omdat één der Volksunie-verkozenen geen kerkganger zou geweest zijn. Op grond van dit huichelachtig uitgespeelde argument kwam het dan tot een koalitie met de socialisen !

Bij de jongste verkiezingen heeft Kiebooms zich belachelijk gemaakt door als enige burgemeester van gans het land aan een partij alle recht op aanplakborden te ontzeggen. Deze partij was natuurlijk de Volksunie. In het kader van deze « affiche-slag » kwam het tot echte vaudeville-tonelen, waarbij de burgemeester en volksvertegenwoordiger een uiterst mal figuur sloeg.

Hoe hebben de kiezers nu deze anti-Volksunie-ijver van twee zgn. flaminganten gewaardeerd en hebben de Vlaamsgezinden de houding van de heren Kiebooms en Verroken goedgestemd ?

De cijfers spreken in dit opzicht een duidelijke taal : de Volksuniekandidaat uit Wilrijk, dr. Florent Veeckmans, haalde op de derde plaats voor de senaat 3.326 voorkeurstemmen. Dat waren er juist geteld 380 méér dan Kiebooms.

En in het voor de Vlaams-nationalisten zo lastige arrondissement Oudenaarde-Ronse verhoogde de Volksunie haar stemmenaantal van 2,40 tot 5,95 t.h., hetzij van 1.739 tot 4.178 stemmen.

PEPERNOTEN

open brief

aan 't Pallieterke

te ANTWERPEN

Beste Pallieterke,

De verkiezingsdrukte heeft ons belet, passende aandacht te schenken aan enkele belangrijke data en verjaardagen. Nogal zuurzoet hebt gij ons aangewreven dat wij in ons blad van 22 mei met geen woord repten over de vijf en twintigste verjaardag van de moord op Joris Van Severen. Nu heeft het toeval gewild dat we uw stukje slechts onder ogen kregen juist geteld vijf uur nadat we op doorreis te Abbeville het graf van de vermoorde Dinaso-leider hadden bezocht. Dit vermeld zijnde te onzer ontlasting en ten bewijze van het feit dat verkiezingsdrukte een wel zeer vergeeflijke soort van vergetelijkheid is, stappen wij over naar een minder treurige en eveneens door ons met ontstellende onachtzaamheid bejegende verjaardag : uw twintigjarig bestaan dat gij drie weken en half geleden hebt gevierd.

Twintig jaar Pallieterke : het is een heksentoer, een prestatie waarover Jan Nuyts en zijn medewerkers zich waarschijnlijk nog dagelijks in hun nuchtere ogenblikken verbazen. Want weinig kinderen kregen aan hun wieg zo veel ongunstige voortekenen dan het wicht Pallieterke, dat sindsdien al meer dan duizend nummers oud is geworden.

Er behoorde een luchthartige moed en een moedige soort vrolijke vogelvrijheid toe om in volle repressieperiode te starten met een blad dat geen dito voor de mond nam en dat lange tijd - naast de zoveel bitsiger en zoveel geëngageerder Rommelpot - een der zeer weinige blijken van nonkonformisme en flamingantische levenswil is gebleven. Het behoort tot de schijnbare tegenstellingen en bij nader toekijken mooie vanzelfsprekendheden dat een ingoed, menselijk en braaf - maar dan eens braaf zonder enig zweempje van sukkelachtige bijbedoeling - man als Bruno De Winter de vader moest worden van dit reeds in zijn wieg zozeer belaagde kind «met een goed hart en een slecht karakter».

Wat is er in die twintig jaren al niet gebeurd om u het leven lastig te maken, Pallieterke ! Niemand minder dan Frans Van Cauwelaert zegde reeds na de allereerste nummers met zijn zuurste gezicht - en hij kón zuurpruimen - dat « het vodje » moest verdwijnen. Van Cauwelaert was destijds een héél grote meneer en Bruno De Winter een kleine journalist die niet veel anders had dan zijn eerlijk hart en de moed om te zeggen wat er volgens hem moest gezgd worden ! Zelden ook werd op een redaktie zo zwaar thuisgehouden door Magere Hein. Lode Cantens, Sinjoorke en Bruno De Winter zelf, stuk voor stuk in de bloei van hun leven, wanneer men normalerwijze mocht verwachten dat zij nog véél jaren voor zich zouden hebben.

Bruno De Winter verdween en meteen leek het wel, of het Pallieterke had zijn langste tijd geleefd. Het blad zat als een passend hemd gegoten om het lijf van Bruno en het scheen totaal onmogelijk, dat iemand anders erin kon kruipen zonder zichzelf én het hemd belachelijk te maken. De « blonde sportknaap », de thans doorwinterde en doorknede maar toen nog zeer onzekere en aan zichzelf twijfelende Jan Nuyts kreeg als het ware bij testament van Bruno De Winter zelf de opdracht, om verder voor Pallieterke te zorgen. Hij begon er aan, « met de dood in het hart » zoals hijzelf zo vaak vertelt en het « onmogelijke » gebeurde : Pallieterke handhaafde zijn peil, zijn lezersaantal, zijn strijdvaardigheid, zijn schalksheid en de speciale toon die over de twintig jaren en de verschillende pennen heen dezelfde is gebleven : vrij en vinnig, non-konformistisch en schalks, scherp waar het hoort en toch steeds menselijk.

Wij zitten, Pallieterke, genoeg « in de stiel » om te weten wat het betekent, wekelijks een blad van een dergelijk formaat - we bedoelen zowel het materiële als het andere - uit te geven. Niet alleen het uit te geven, maar het te verkopen. Verkopen in de echtste zin van het woord, zonder de hulp van publiciteit of duistere geldbronnen.

Er wordt, Pallieterke, ook in sommige Vlaamsgezinde kringen wel eens snobistisch-superieur over u gesproken en geschamperd. De snuggeren die zich high-brow achten zouden het anders en natuurlijk béter doen. Inmiddels doen zij niets en wordt week aan week het bewijs geleverd dat tienduizende Vlamingen met onverminderd genoegen het Pallieterke blijven smaken.

Wij hebben van U geen land in pacht en gij van ons evenmin. Gij hebt de Volksunie al bij meer dan één gelegenheid uw slecht karakter laten zien en zo hoort het ook voor een werkelijk onafhankelijk blad. Wat wij wél gemeenschappelijk hebben, dat is - om het eens met een groot woord te zeggen - de passie voor de rechtvaardigheid en dus ook de passie voor het Vlaamse recht. Gemeenschappelijke dienst op verschillende terreinen aan éénzelfde zaak, maar daarom nog geen gelijke verdienste. Hij, die de sterkte van de Vlaamse golfslag juist zou weten te meten en die zou onderkennen vanwaar de stuwkracht en de stroming is gekomen, zou ontegensprekelijk besluiten dat het nu twintigjarig Pallieterke zich heel wat meer verdiensten heeft verworven dan velen van ons, inbegrepen

dio Genes.

Nog een beeld uit de indrukwekkende Volksunie-betoging op de voormiddag van het Zangfeest te Antwerpen : boerenzonen te paard openen de stoet.

ONWETTELIJKHEID ...

Zoals men uit de krantenverslagen heeft kunnen lezen, kende de tweede zitting van de Oostvlaamse provincieraad een eerder woelig verloop.

De eerste aanleiding hiertoe was de onwettigheid der op 28 mei gehouden verkiezing van de nieuwe Bestendige Deputatie. Tot grote konsternatie van de meerderheid bleek inderdaad, dat in strijd met art. 96 van de provinciale wet, het gerechterlijk arrondissement Oudenaarde niet in de Deputatie vertegenwoordigd was.

De C.V.B.S.P.-potentaten De Wilde en Nachez dachten echter het middel te hebben gevonden om het probleem op te lossen zonder zelf ontslag te moeten menen. Zij lieten nl. één der Deputatieleden, dhr Jaak De Graeve (B.S.P.), ontslag nemen en zich domiciliëren te Elsegem (bij Oudenaarde). Bij de opening van de vergadering stelden zij vervolgens opnieuw dhr De Graeve als kandidaat voor de Bestendige Deputatie voor.

... PROTEST EN ...

Tegen dit manuœver werd door de V.U.-fraktie scherp geprotesteerd. Dhr Stals betoogde inderdaad dat het voorschrift van art. 96 geldt voor de samenstelling van de Bestendige Deputatie als college, zodat de verkiezing van 28 mei in haar geheel ongeldig is. Hij vroeg dan ook het ontslag van alle leden van de Deputatie.

Toen de meerderheid, die klaarblijkelijk niet wist wat antwoorden, hierop zonder meer liet overgaan tot de herverkiezing van dhr De Graeve, verliet de V.U., aangevoerd door fraktieleider O. Vandenkerckhove, de vergadering, weldra gevolg door de P.V.V.

... ONTSTEMMING

Wanneer daarna bleek dat de V.U. een mandaat van provinciaal senator in de wacht had gesleept, was de ontstemming van de roodgele broeders duidelijk merkbaar. Het kwam dan ook herhaaldelijk tot scherpe woordenwisselingen tussen leden van de meerderheid en de V.U. waarbij vooral Jos De Moor zich liet gelden.

Het probleem van de wettelijkheid der verkiezing van de Bestendige Deputatie blijft inmiddels gesteld. De V.U.-fraktie is vastbesloten de zaak ten gronde uit te diepen en overweegt dan ook, zich te voorzien bij de Raad van State.

Bij het einde van de zitting kwam fraktieleider Vandenkerchove overigens op de kwestie terug, toen hij uiteenzette dat de V.U. zich principieel bij alle stemmingen had onthouden omdat zij de regelmatigheid van de samenstelling van de Bestendige Deputatie blijft betwisten.

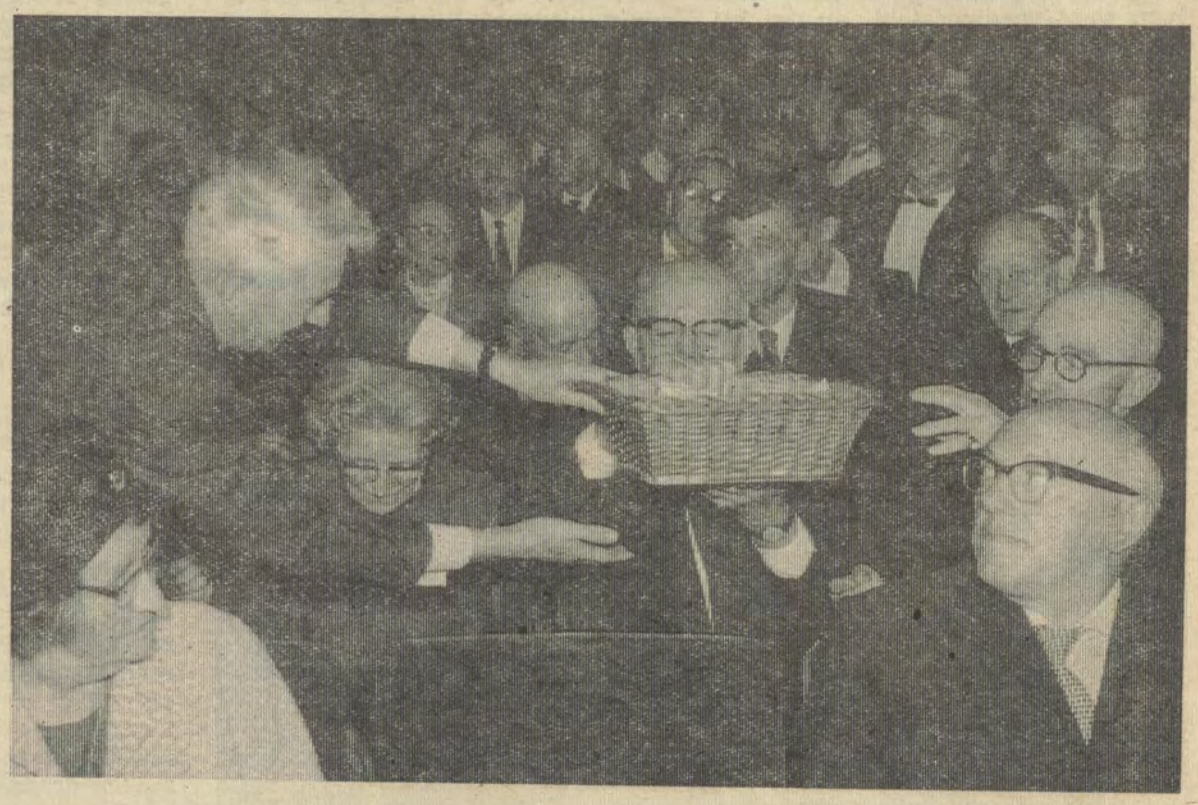

Op de volksvergadering vóór het Zangfeest : drs. Coppieters helpt bij het delgen der verkiezingskosten.

ZOVEELSTE...

Jos Van Eynde beseft eindelijk, dat de B.S.P. in Vlaanderen terrein heeft moeten ruimen voor de Volksunie. Hij beseft het des te beter, omdat hij het verschijnsel van de aanvreting der B.S.P. door de Volksunie van dichtbij heeft kunnen volgen, nl. te Berchem, in zijn eigen gemeente.

Deze ontdekking inspireert hem thans regelmatig tot Vlaamsgezind proza in « Volksgazet ». Lang houdt hij dat echter niet uit en zelfs middenin een « flamingantisch » artikel vervalt hij al spoedig tot de oude kruiperigheid.

Zo bijvoorbeeld in « Volksgazet » van 28 mei. De titel van het stuk beloofde veel goeds : « Opgelet : sedert zondag is er geen Vlaming minder in België ! ».

... BEKENTENIS

Het artikel zelf was heel wat minder. Het bevatte de zoveelste platte bekentenis van slaafse onderworpenheid der Vlaamse B.S.P.-ers aan hun Waalse en Brusselse bazen : « Het Vlaamse deel van de bevolking maakt de meerderheid uit. Wij gaan niemand nodeloos doen schrikken door er ook op te wijzen dat het zelfs over de meerderheid beschikt in de Kamers. Daarvoor zijn wij te gematigd en weten de anderen te goed dat wij, omwille van de vrede in het land, tot concessies bereid zijn... ».

Wees gerust, Jos, wij zijn niet « nodeloos geschrokken ». We wisten al langer dan vandaag dat gij « te » gematigd zijt en « tot concessies bereid ».

Het heeft ons alleen genoegen gedaan, dat uw lamlendigheid in Vlaanderen elektoraal uitgerangeerd wordt.

ZWAGERS

Zoals bekend heeft de heer De Schrijver, informateur, het parlementaire leven vaarwel gezegd. Het zal hem echter niet moeilijk zijn, zich op de hoogte te houden van de gang van zaken in het parlement, vooral dan in de senaat.

Sinds 23 mei zetelt immers zijn schoonbroer in de senaat. Dat is niemand minder dan V.U.-senator prof. dr. Elaut die, evenals de heer De Schrijver, gehuwd is met een dochter Scheerders van het bekende Waaslandse bedrijf Scheerders-Van Kerckhove.

De wegen van de politiek zijn vaak zeer zonderling : de ene schoonbroer een Londoniter, de andere een overtuigd en strijdbaar Vlaamsnationalist...

SOCIALE ORGANISATIES

Er is altijd beweerd geworden — met een grote grond van waarheid — dat de grote sociale organisaties (vakbonden en mutualiteiten) de hechtste stut vormen der grote partijen. Wie rood of geel gesindikeerd of tegen ziekte verzekerd is, stemt ook rood of geel.

Daarin is sinds geruime tijd een kentering gekomen. De vak- en ziekenbonden worden door de aangeslotenen steeds meer en meer beschouwd als louter verzekeringsorganismen, los van iedere ideologische binding. De tijd dat de boden der ziekenkassen stuk voor stuk overtuigde en aktieve propagandisten waren, ligt trouwens al lang achter de rug : ook hier doen slenter en bureaukratie zich gevoelen.

Deze ontwikkeling, die al enkele jaren gaande is, werd zopas nog eens duidelijk aangetoond door de uitslag van de B.S.P. in het arr. Brussel. In dit arrondissement zijn er ongeveer 230.000 aangeslotenen bij de socialistische ziekenkassen. Het totaal der voor de BSP uitgebrachte stemmen beliep slecht 214.000.

M.a.w. : minsten 16.000 leden van socialistische mutualiteiten (en waarschijnlijk heel wat meer) hebben gestemd tégen de raad in van het socialistisch blad dat hen week na week, uit hoofde van hun lidmaatschap, wordt ter hand gesteld.

Het is een verschijnsel, dat wel even mag aangestipt worden.

MERGAM-DAT-IS-DE-MAN

Degenen die betreuren dat Tuurke De Sweemer, die zijn zetel aan de Volksunie moest afstaan, uit de Kamer verdwijnt en dat zodoende de volksvertegenwoordiging een grote klown armer is, wezen getroost : in de persoon van de kersvers gekozen P.V.V.-er Mergam (eigengemaakte « Vlomse » leuze ten behoeve van de Marolliens : « Mergam -dat-is-de-man ») bezit de Kamer opnieuw een kostelijke

De jongen heeft zich al vóór zijn eedaflegging in het nieuws gewerkt door stomweg aan een reporter van de « Gazet van Antwerpen » te verklaren dat de P.V.V. in de oppositie zou gaan en dat zulks het enige middel is opdat Mergam-dat-is-de-man ook de volgende keer terug verkozen zou zijn.

Opgelet, met die 33 splinternieuwe P.V.V.-volksvertegenwoordigers gaan we nog lol hebben. Het wordt wellicht een heruitgave van de vaudeville van 1936, toen 21 rexisten de Kamer binnenstapten om er zich op zeer korte tijd belachelijk te maken.

De keer nadien schoten er nog 4 over...

VLAAMSE MEERDERHEID

Er is tussen een paar kranten — o.m. « La Libre Belgique » en « De Standaard » — gepennetwist over het feit of er nu al dan niet een Vlaamse meerderheid in het nieuwe parlement zetelt.

De « Libre » houdt staande dat er evenveel francofonen als Vlamingen in de Kamer zetelen; « De Standaard » telt een meerderheid van vier Vlamingen. De krant van De Smaele moet daarvoor echter de waarheid wel een deuk geven, want wat hij bij de Vlamingen rekent, valt hoogstens onder het begrip « geografisch ». Zo bijvoorbeeld een madame De Riemaeckère.

Wat er ook van zij, de al of niet bestaande meerderheid is zo vaag dat er in alle ernst kan over geredetwist worden.

Waarbij de opmerking past, dat voor een dergelijke problematische « meerderheid » de grote partijen aan de Walen de waarborgen in ruil hebben geboden. Men heeft ons « op alle tonen » wijsgemaakt dat, gelet op de grote Vlaamse meerderheid in het parlement, de waarborgen aan de Walen nodig, eerlijk en onontbeerlijk waren.

Ook dàt bedrog leert men thans duidelijk uit de cijfers!

SIRE EN DE V.U.

De koning heeft na de verkiezingen zowat iedereen geraadpleegd en ten paleize werd de hele politieke fauna — tot en met Jos Van Eynde en De Saeger — ontvangen. Iedereen; behalve de Volksunie...

De Volksunie staat nochtans slechts op een haarbreedte van de omvang en de invloed die de Vlaams-nationalisten hadden op het einde der dertiger jaren, toen de vader van Boudewijn het wél nuttig achtte, hen ook bij zijn raadplegingen te betrekken...

Boudewijn blijkt wel zeer slecht geadviseerd te zijn. De Volksunie betekent heel wat meer dan haar aantal kiezers, dat thans reeds boven een derde-miljoen loopt.

Ze vertegenwoordigt een tendenz en een stroming, die zich ook buiten de eigenlijke partijgrenzen tot in de rangen der kiezers van de grote partijen uitstrekt.

Indien Boudewijn met de Vlaamse federalisten niets te stellen wil hebben, is dat zijn zaak. De federalisten hebben — met of zonder hem — de toekomst voor zich...

EVEN OPTELLEN

Even optellen wie aan Vlaamse zijde sinds 23 mei reeds of opnieuw tot de vaststelling is gekomen dat de grendelgrondwet in feite een anti-Vlaamse onderneming is : Manu Ruys is in « De Standaard » van oordeel dat de grondwetsherziening gerust tot na St Juttemis mag verdaagd worden; prof. Derine heeft zijn oude grieven terug opgediept en de « Gazet van Antwerpen » vindt het B.S.C.V.P.-akkoord over de grondwet ook al alles behalve volmaakt.

In de laatste dagen vóór de verkiezingen, toen het er op aan kwam de stemmen voor de C.V.P. te lijmen, zegden of schreven zij het anders.

Vandaag herhalen ze wat ze een hele tijd vóór de verkiezingen nog luidop dierven en mochten denken. Een tijdlang hebben ze gezwegen of andere theorieën verkondigd, « omwille van de hogere belangen ».

Als we hen zélf thans terugvinden in hun proza, bekruipt ons de verdenking dat ze op 23 mei, na het wekenlang verkondigen van het C.V.P.-evangelie. Volksunie hebben gestemd...

... Waarvoor we ze danken !

IN MEMORIAM

ANDRE ROELS

Plaatsvervangend volksvertegenwoordiger - Gemeenteraadslid - Dienstdoend voorzitter V.U. Roeselare-Tielt - Hoofdbestuurslid van de Volksunie.

André Roels is niet meer. Op Sinksenzaterdag, nauwelijks twee weken na de V.U.-doorbraak in West-Vlaanderen waaraan hij met de inzet van al zijn krachten had meegewerkt, werd hij door een smartelijk verkeersongeval uit ons midden en dat van zijn geliefden weggerukt. Een zware rouwwolk schoof voor de vreugdezon van de Volksunie-overwinning, toen het pijnlijk nieuws ons bereikte.

André Roels was de man die in de bloei van zijn leven, naast zijn familiale en zakelijke bekommernissen, oog had voor de noden en de moeilijkheden van zijn medemensen. Talrijk waren de verenigingen en personen die op zijn hulp beroep deden, omdat ze hem kenden als iemand, die met en tussen zijn medemensen leefde en de polsslag van de gewone volksmens voelde. Iemand, die steeds bereid was, te helpen waar dit menselijk mogelijk was. Als bestuurslid van het N.C.M.V. Ingelmunster, als sekretaris van het gewestelijk vlasverbond, als beschermend lid van talrijke verenigingen bewees hij dat volksverbondenheid voor hem geen ijdel woord was.

Als overtuigd Vlaamsgezinde die besefte, dat de noden van het Vlaamse volk vooral de noden zijn van de Vlaamse volksmens, stond hij reeds jaren in de Vlaams-nationale formatie, de Volksunie. Met eerbied en sportiviteit tegenover zijn politieke tegenstrevers zetelde hij sedert 11 oktober 1964 in de gemeenteraad van Ingelmunster. Een « gemakkelijke » was het niet. Men wist wat men aan hem had en steeds kwam hij met Westvlaamse hoekigheid en kordaatheid voor zijn mening uit. Die hoekigheid en kordaatheid was echter geen reden of aanleiding tot afzondering. Integendeel ! Te Ingelmunster en omgeving beschikte hij over een stevige populariteit, omdat zijn medemensen zijn oprechtheid waardeerden.

Toen hij met de parlementsverkiezingen een plaats op de Volksunielijst aanvaardde was dit in het besef, dat een maksimum aantal simpatieke mensen een maksimum aantal stemmen voor de Volksunie moest in de wacht te slepen, om de Volksuniedoorbraak in het arrondissement Roeselare-Tielt te bewerkstellingen. « We moeten alles op alles zetten » zegde hij. « Niemand mag zijn verantwoordelijkheid ontvluchten». Helaas, hij zal het genoegen niet smaken om, samen met zijn andere vrienden, de Volksunievooruitgang te vergroten en te verstevigen. Zijn schielijk en onverwacht heengaan betekent een groot en pijnlijk verlies en een zware slag. We zijn er van overuigd, dat zijn voorbeeld voor velen, die tot nu aan de kant stonden, een wekroep zal zijn om de taak over te nemen die hij steeds met overtuiging, overgave en vastberadenheid heeft vervuld.

Aan de diepgetroffen familie Roels biedt de Volksunie haar oprechte gevoelens van innige deelneming en dankt haar voor de inspanningen die door haar langs André voor de Vlaamse ontvoogding werden geleverd. De Volksunie zal zijn gedachtenis levendig houden en hem opnemen in de erelijst van onbaatzuchtige strijders, die voor het Vlaamse volk het beste van hun kunnen hebben gegeven.

De Redaktie.

OPIUM DER INTELLEKTUELEN

In een nu tien jaar oud boek heeft de Fransman Raymond Aron de gedrags- en denkwijze van de Franse intellektuelen uitvoerig bestudeerd. Hij gaf aan zijn studie de titel van dit stukje : « L'opium des intellectuels ». Er steekt in deze titel een weldoende ironie ! Zij die van uit de pauselijke zetel van hun laatdunkend verstand medelijdend neerkeken op de « opium voor het volk », moeten het beleven dat een van hun meest bekwame standsgenoten ditzelfde woord « opium » op hen toepast.

Slechts één aspekt van deze toestand die door Aron ontleed wordt is nu voor ons yan belang : de mythe van het onderscheid tussen « links » en « rechts ». Want Aron beweert en o.i. bewijst hij dat zélfs in Frankrijk, met de rijke politieke traditie die ook nu nog in 1965 zich doet gelden, « la gauche » een mythe is ! Dit is trouwens maar één van de meerdere mythen waarvoor grote intellektuelen zich diep gelovig neerbuigen...

En zo kunnen we het dan beleven dat de Volksunie gerekend wordt tot de « rechtsten » en dit is dan een eerder beleefd geworden betiteling ! Daarna wordt de stap gezet, niet door de Volksunie, maar door de diepnadenkende dagbladschrijvers, waardoor de PVV-PLP en de Volksunie zij aan zij komen staan ! Het « schouder aan schouder » en « hand in hand » van alle grote patriotische redevoeringen werd gelukkig nog niet uitgesproken.

Waar we dat verdient hebben ? Omdat ons streven naar recht voor Vlaanderen en naar recht in Vlaanderen, niet wil steunen op vernietiging van een deel van de bevolking, bv. de middenstand of de boerenstand, in het zgz. voordeel van een ander deel van datzelfde volk ! Omdat wij niet nederig buigen voor de zeer kapitaalkrachtige « bestrijders » van het grootkapitalisme ! Omdat wij evenmin dienaars zijn van datzelfde grootkapitalisme dat ons dan welwillend genoeg zou in bescherming nemen in zijn pers !

Waar we dat verdiend hebben ? Omdat wij vrij van elke enggeestigheid, vrij van alle chauvinisme (een onvertaalbaar Frâns woord !) onszelf willen zijn, ons volk gaaf willen maken ! Omdat wij eerbied en ook dankbaarheid bewaard hebben tegenover allen die in eerlijke toewijding, in een offervaardigheid zonder berekening hun en ons volk hebben willen dienen ! Of zij zich al dan niet vergist hebben, is niet beslissend ! Want wij geloven er écht in - en niet enkel met woorden, of voor wie het volledig met ons eens is - dat ten slotte het hart beslist over de waarde van een mensenleven en niét het welslagen en nog minder een zeer, zeer goedgevulde brieventas, minister Segers !

Als « rechts » zijn dan betekent dat we arm zijn gebleven of in elk geval armer dan we hadden kunnen zijn, omdat we niet naast de grote « linksen » Major, Cool, Segers... hebben willen kruipen voor de groten in dit land, dàn is dit ons een eretitel, zoals het verwijt « het zijn maar geuzen » (d.i. bedelaars) bij het begin van de bevrijding van Spanje een eretitel werd ! Maar als « links » betekent dat wij ons vernederde, eeuwenlange armzalige volk trouw zijn gebleven, dàn is er niemand « linkser » dan wij ! Zeker geen « zeteljagers » die zichzelf op voorhand alle titels toekennen die zijzelf als eretitel beschouwen...

Dit land, en ongelukkig genoeg ook de Vlaamse beweging, heeft een overvloed van opiumschuivende intellektuelen. Diepgelovig hebben zij zich gebogen voor hun dogma's, zij de zgz. grote sceptici ! De « bruisende onderstroom » waardoor dit land « in de zin van de geschiedenis » neo-marxistisch zou worden, bleek een traag druppend kraantje te zijn ! En dan vragen we nog niet wie dat waterbakje heeft gevuld.

23 mei heeft bewezen dat de Volksunie alleen maar volks en één moet zijn !

Nemrod.

P.V.V.- EN VOLKSUNIE-WINST

Een ontleding van de verkiezingsuitslagen toont duidelijk aan dat de vooruitgang van de Volksunie krachtiger is dan die van de P.V.V.

De P.V.V. dreef haar aantal kamerzetels op van 20 tot 48, wat een verhoging met 140 % betekent. De Volksuniesprong van 5 naar 12 zetels bedraagt eveneens plus 140 %.

Wat echter het totaal aantal stemmen betreft, wist de P.V.V. tegenover 1961 een vooruitgang van 60 % te boeken. De Volksunie deed het anderhalve maal beter : ze dreef haar stemmen op met 90 %.

Ons kiesstelsel is stellig niet voordelig voor de kleinere partijen. Bij een stelsel van zuivere evenredige vertegenwoordiging zou de Volksunie 14 i.p.v. 12 kamerzetels hebben behaald. De P.V.V., de C.V.P. en de B.S.P. zouden hun aantal kamerzetels zien dalen resp. van 48, 77 en 64 tot 46, 73 en 60.

DE INFORMATEUR

De heer De Schrijver is gelijk een duiveltje uit een doosje komen opduiken als informateur. Kort voor de jongste verkiezingen had hij meegedeeld dat hij zich terugtrok uit het politieke leven; hij aanvaardde dan ook geen kandidatuur meer op de lijsten van zijn partij.

De informatie-opdracht wordt dan wellicht de laatste politieke daad van een doorwinterd politieker, die reeds op zijn 32e jaar minister was.

De heer De Schrijver geldt in politieke kringen als een politicus van het Britse type: flegmatiek en onverstoorbaar pijproker. Zijn belangstelling is trouwens steeds in de richting van het Engelse kultuur- en geestesleven gegaan. Gedurende de oorlog was de heer De Schrijver minister te Londen : een lid dus van het nog steeds machtige gilde der « Londoniters » en mede-verantwoordelijk voor de ophitsing die geleid heeft tot de excessen van de repressie.

De heer De Schrijver was de man van het « pari congolais » : de lukrake gok aan de ronde tafel over de Kongolese onafhankelijkheid, gok die allesbehalve op het gelukkige nummer werd gezet.

Naar welk « pari belge » zal zijn informatie-opdracht ons brengen ?

NOG MAAR EENS 1830

In de drie grote partijen gaan steeds meer stemmen op om de Vlamingen dringend te verzoeken, nog maar eens het unitaristische vaderland uit het slop te helpen en te hunnen nadele een nieuw « compromis des belges » tot stand te laten komen.

In de P.V.V. was het Kronacker die de kat de bel aanbond en via « Le Soir » al zijn verachting voor de Vlamingen de wereld inslingerde.

In de B.S.P. is het Cudell die er op aandringt dat de Voerstreek naar Wallonië zou gaan, dat de taalwetten op het onderwijs te Brussel zouden worden afgeschaft, dat de fameuze « liberté du père de famille » — de kastementaliteit anno 1830 — globaal zou worden gerespekteerd en dat Brussel verder ongestoord Vlaams-Brabant zou mogen verfransen.

In de C.V.P. verzoekt het invloedrijke kristen-demokratische weekblad « La Relève » de Vlamingen dringend, te willen verzaken aan een toepassing van de taalwetten in Brussel en het probleem van « Bruxelles capitale » maar over te willen laten aan de goede wil van de oasis-bewoners.

Al deze dingen zijn niet nieuw. Wat Kronacker in « Le Soir » zegde, werd ontelbare keren voordien gezegd. Wat Cudell voorstelt, is was steeds geleefd heeft in de Brusselse B.S.P. Wat « La Relève » vraagt, heeft Van den Boeynants met bijna dezelfde woorden reeds voorgesteld in de « Libre Belgique », kort na Hertoginnedal.

Alleen : het gebeurt nu allemaal op veel groter schaal en sterker georchestreerd.

« La capitale » is vastbesloten, opnieuw een grootscheeps anti-Vlaams offensief te starten.

« La capitale », dat wil zeggen de belangrijke en machtige Brusselse vleugels der drie grote partijen.

Dezelfde drie grote partijen die in Vlaanderen de kiezers hebben trachten te lokken met het betokkelen van de Vlaamse snaar.

Meteen ligt het mekanisme der grote partijen weer duidelijk open en bloot voor wie het zien wil.

Wie Grootjans stemde of Louis D'Haeseleer, maakte Kronacker sterk.

Wie zijn vertrouwen schonk aan Fayat, gaf Cudell nieuwe macht.

Wie « Het Volk » geloofde, leest nu de waarheid in « La Relève ».

NIETS BIJGELEERD

In het « Belang van Limburg » dat — zoals men weet — uitgegeven wordt door beschaafde, deftige katolieke Limburgers, was er op 4 juni sprake van « de jaarlijkse keffer van het zangfeest ».

Daarmee bedoelde dit hoogstaand en beschaafd kristelijk dagblad duidelijk dr. jur. Valeer Portier, voorzitter van het A.N.Z.

Een deel van de katolieke pers in Vlaanderen schijnt de les van 23 mei nog steeds niet begrepen te hebben. Iedereen die het niet eens is met de heren kleurpolitieke journalisten, wordt gescholden in een taaltje dat niet eens bloemrijk en stellig niet beschaafd mag heten.

Beseft het « Belang van Limburg » dan niet dat een groot deel van de Volksuniewinst mede behaald werd omwille van de onbeschaafde arrogantie der C.V.P.-bladen t.o.v. mensen die in het kultuurleven van Vlaanderen méér betekenen dan een anonieme schrijvelaar ?

« WAARDIG » SLOT

Minister komma adjunkt Van Elslande, vier jaar lang in de regering als tweede garnituur, derde keus en vijfde wiel aan de wagen, heeft gemeend nog eens een onvergetelijke prestatie te moeten leveren alvorens hij uit zijn halve ministerzetel verdwijnt.

Hij heeft de direkteur-generaal van de B.R.T. « duidelijk gemaakt dat het programma 'Hier spreekt men Nederlands' alleen zal kunnen behouden worden, bijaldien de verantwoordelijken ervoor eens voorgoed van alle politieke overwegingen in deze uitzending afzien ».

Daarmee weten de jongens van « Hier spreekt men... » het voor de zoveelste maal : mond dicht, geen glimlach, geen grimlach, geen woordspelinkje en geen geestigheidje meer. Alleen nog oerernstige en stiervervelende, waardige en « positieve » taalles.

De komma adjunkt laat zich regelmatig, bij spreekbeurten en konferenties, voorstaan op zijn breeddenkendheid en zijn ruime intellektuele visie.

Maar in werkelijkheid is het een héél klein burgermannetje dat al boos wordt wanneer het maar even kan onderstellen dat gelachen wordt. Met hem. Stel u voor: lachen met hém !

Wat hebben wij vaak heimwee naar een bitterzuur TV-programma als « Zo is het toevallig ook 'ns een keer » in Nederland.

Moest zo iets hier op antenne komen — maar dat is ondenkbaar ! — dan zou het burgermannetje van Lot onmiddellijk ingrijpen : « bijaldien... » !

Kleintjes !! En waardig slot voor een onwaardig half ministerschap !

In West-Vlaanderen werden de « zware wapens » ingezet om op 23 mei de Volksunie-doorbraak af te dwingen. Deze autobus behoorde tot het propaganda-arsenaal van het arrondissement Oostende-Veurne-Diksmuide; begrijpelijkerwijze baarde hij het nodige opzien !

% DER UITGEBRACHTE STEMMEN (KAMER) IN DE PERIODE 1921-1939.

	1919	1921	1925	1929	1932	1936	1939
KATHOLIEKEN	38,76	41,29	38,64	38,52	38,55	28,80	32,73
LIBERALEN	17,64	17,80	14,64	16,55	14,28	12,40	17,19
SOCIALISTEN	36,60	34,80	39,43	36,02	37,11	32,10	30,18
VLAAMS NATIONALISTEN	2,60	3,04	3,86	6,30	5,92	7,12	8,27
KOMMUNISTEN	—	—	1,64	1,94	2,81	6,06	5,36
REXISTEN	—	—	—	—	—	11,49	4,43
ANDERE	4,40	3,07	1,79	0,67	1,33	2,03	1,84

EEN HALVE EEUW VLAAMS - NATIONALISME IN CIJFERS

Nadat we vorige week het Vlaamsnationaal stemmenpercentage en het aantal Kamerzetels, per provincie van 1919 tot nu gaven, vinden we het wel interessant om deze week de globale percentages van de verschillende partijen van 1919 tot nu te brengen. De percentages hebben betrekking op de voor de Kamer uitgebrachte stemmen; in de tabel hierboven brengen we de cijfers voor de periode tussen de twee wereldoorlogen, terwijl hieronder de cijfers volgen voor de periode na de tweede wereldoorlog. Stippen we even nog aan, dat in 1919 voor het eerst verkiezingen werden gehouden onder het stelsel van het algemeen enkelvoudig stemrecht, zoals we dat nu nog hebben.

Bij deze cijfers past enig kommentaar.

Wat de Volksunie betreft, weze aangestipt dat ze in de tien jaar van haar bestaan haar oorspronkelijk stemmenaantal ruim verdriedubbelde. Haar huidig percentage benadert dat van de Vlaams-nationalisten op het ogenblik van de grote doorbraak van het V.N.V. in 1936. Er weze hierbij opgemerkt dat in 1936 het Vlaamsnationaal percentage in Limburg praktisch driemaal hoger lag dan thans. Alleen de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen benaderen of overtreffen thans de percentages van 1936. Louter op gronden van de elektorale wiskunde blijkt dus dat de Volksunie het niet zo heel moeilijk zal hebben om de vooroorlogse cijfers voorbij te streven, waarbij tevens gelet moet worden op het totaal gewijzigde nationaal en internationaal politiek klimaat dat voor de Volksunie thans veel gunstiger is.

Laten we nu even een blik werpen op de andere partijen. De C.V.P. heeft op 23 mei haar laagste na-oorlogse stand bereikt. Slechts in 1936 — bij de rexistische « boom » — lagen de katolieke stemmen nóg een eind lager; in 1939 lag het percentage lichtjes onder dat van vandaag.

De socialisten hebben nooit zo'n lage stand gekend als thans. In 1949, aan de vooravond van de ontknoping der Koningskwestie, haalde ze anderhalf percent meer dan op 23 mei; dat zijn de twee enige keren dat ze beneden 30 t.h. zakten. Deze absolute laagstand van het socialisme is een duidelijk bewijs ervoor, dat de nederlaag van 23 mei verre de normale regeringssleet te boven gaat.

De liberalen halen thans — met 21,62 t.h. — een percentage dat ze sinds het invoeren van het algemeen enkelvoudig stemrecht nooit meer hadden bereikt. De cijfers laten geen twijfel : de P.V.V. heeft de hoogste liberale stand sedert een halve eeuw bereikt. Het verschijnsel is te abnormaal om er zo maar aan voorbij te gaan. Reeds elders werd opgemerkt dat het P.V.V.-percentage vlak in de buurt ligt van de gezamenlijke liberale - rexistische percentages van 1936 : de huidige 21,62 naast 12,40 plus 11,49 t.h., hetzij 23,89 t.h. in 1936.

De kommunisten hebben op 23 mei minder van de afbraak der B.S.P. geprofiteerd dan normaal kon worden verwacht. Met 4,56 t.h. komen zij terug in de buurt van hun percentage van 1950, dat gevoelig beïnvloed werd door de koningskwestie en de internationale toestand en dat toen een einde stelde aan de kommunistische hoogkonjunktuur die — vlak na de bevrijding — louter mode-verschijnsel en opportunisme was.

Op te merken valt het tamelijk hoog gemeenschappelijke percentage der kleine partijen, die in onze tabellen onder de algemene benaming « anderen » vervat zijn. Slechts vlak na de eerste wereldoorlog wisten de splintergroepjes een nog hoger percentage te bereiken. De F.D.F., de Waalse lijsten en de talloze scheurlijstjes hebben op 23 mei gezorgd voor het hoogste na-oorlogs percentage der « anderen ». Politiek gezien is daarbij alleen de F.D.F. van relatieve betekenis, alhoewel het een « aventure sans lendemain » zal worden.

Mutatis mutandis kunnen de verkiezingen van 1965 thans de rol spelen, die in de periode tussen de twee wereldoorlogen gespeeld werd door de verkiezingsuitslagen van 1936. Er zijn belangrijke verschuivingen: de twee grootste partijen lijden niet alleen verliezen, maar worden gekonfronteerd met de essentiële vragen omtrent hun oriëntatie en bestaansredenen; er is het grote demagogische sukses der P.V.V. En daarnaast blijkt de stage en zekere groei van het Vlaams-nationalisme.

Het is steeds een open vraag gebleven, waarheen het in België na 1936 zou gegaan zijn, had niet de oorlog de evolutie onderbroken.

Het ziet er naar uit, dat de evolutie thans haar tijd zal krijgen !

Toon van Overstraeten

% DER UITGEBRACHTE STEMMEN (KAMER) IN DE PERIODE 1946-1965.

	1946	1949	1950	1954	1958	1961	1965
C.V.P.	42,53	43,56	47,68	41,14	46,49	41,45	34,42
LIB.-P.V.V.	8,92	15,25	11,25	12,15	11,05	12,33	21,62
B.S.P.	31,56	29,75	34,51	37,34	35,79	36,73	28,29
LIB.-SOC. KARTEL	1,60	—	1,77	2,13	2,10	—	—
KOMMUNISTEN	12,68	7,48	4,74	3,57	1,89	3,08	4,56
U.D.B.	2,19	—	—	—	—	—	—
VL. CONC. - V.U.	—	2,06	—	2,20	1,98	3,46	6,97
ANDEREN	0,52	1,90	0,05	1,47	0,70	2,92	3,15

UIT DE ARCHIEVEN DER VLAAMSE BEWEGING

In de reeks « Uit de archieven der Vlaamse Beweging » brengen wij thans enkele artikels over Cyriel Verschaeve. Wij hadden dit willen doen een paar maanden geleden, ter gelegenheid van de verjaring van Verschaeve's overlijden, maar de omstandigheden lieten dit toen niet toe. Wij menen echter dat het goed is onze verbondenheid uit te drukken met al wie voor ons dezelfde weg is gegaan en in het bizonder met diegenen die in leed, strijd en offer en in ballingschap het recht hebben verworven op onze erkentelijkheid. De énige erkentelijkheid die wij hén kunnen bewijzen is : de trouw aan de gedachte.

Voor de nationalist is het verleden en de geschiedenis niet zo maar een — wellicht interessante maar onvruchtbare — wetenschap, een voor het heden en de toekomst onvruchtbaar tijdverdrijf voor teoretici, die de aktie aan anderen overlaten. De zogezegde mannen van de daad die er maar op los stormen, zijn even eenzijdig en beperkt als zij die zich, afgezonderd van werkelijkheid en tijd, in abstrakte schema's van volks- en wereldvreemde teorieën verliezen. Bij de nationalist is dat gevaar wel heel gering, vermits hij steeds uitgaat van de levende, organische volksgemeenschap, van werkelijke levende mensen en niet van een teoretische klasse, van teoretische strukturen of een teoretisch mensdom.

In zijn artikel ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de Volksunie, citeerde Mr. Van der Elst Bainville, waar deze zegt dat de politieke loopbaan van een man in de oppositie eentonig en onvruchtbaar schijnt, indien hij niet gesteund wordt door het geloof in een idee. Er moet een ideologische grondslag zijn, een overtuiging die vastgeankerd zit in geest en gemoed, voegde de Volksunie-voorzitter eraan toe.

Maar een geloof, een idee, een overtuiging die verstand én hart aanspreken, zijn slechts mogelijk wanneer wij naast de kontinuïteit der beweging op menselijk vlak, ook de kontinuïteit op ideeël vlak weten te handhaven.

De generatie van heden neemt niet slechts de taak over van die van gisteren, maar ook de ideële verworvenheden.

Doet ze dat niet of wil ze dat niet — en blijkbaar zijn er sommigen die dat niet wensten — dan isoleert zij zich en marsjeert verloren, dan verbreekt zij de band die haar nu met gisteren en straks met morgen zal verbinden, dan verwerpt zij alle offers, alle lijden, gevangenis en dood, die geleden werden om dit nationalistische ideaal. Dan verloochent zij de duizenden Vlaamse doden die in twee wereldoorlogen vielen aan alle fronten. Dan verloochent zij al wat in de Vlaamse beweging aan adel, aan grootheid en trouw aanwezig is. Wie geen grootheid, geen adel en geen trouw heeft, kan dat niet beseffen... maar voor hem is elke nationalistische politiek zinloos en telt alleen de politiek van biefstuk en boterham, van auto en televisie...

Maar wanneer wij wél trouw wensen te blijven, moeten wij kunnen overschouwen dat wat er aan nationaal ideeëngoed werd samengebracht, moeten wij weten wat wij uit de traditie kunnen putten van wat voor onze tijd en voor allé tijden geldig zal blijven. Hoe kunnen wij dat zonder de kennis van wat er gisteren is gebeurd, van wat er gisteren is gegroeid ?

Hetgeen vorig jaar gebeurde kan begraven verleden zijn en wat vóór twintig, dertig jaar gebeurde, brandende aktualiteit. Het komt er op aan, al onze daden van nu niet voor toekomstveroverend, al die der anderen van gisteren niet voor begraven en voorbijgestreefd te beschouwen.

N.E. Fonteyne, de jonggestorven West-Vlaamse romancier, schreef in zijn « Kinderjaren » : « Men groeit slechts aan de traditie groot ».

Menigeen onder ons, in de kinderjaren van zijn politieke loopbaan, zou hieraan eens mogen denken. En menigeen zou zich dit woord mogen herinneren, wanneer hij tegenover de politieke kleinheid staat van hen die geen traditie kennen. Het een houdt het andere in. Wie door het gisteren niet in de geest is gegaan, kan nooit het morgen in de geest concipiëren. Hij mist de trouw aan de linie, omdat hij ze in blinde verdwazing nooit heeft gekend. Onze trouw aan gisteren is de zekerste waarborg voor onze kracht van morgen.

Velen hebben gisteren meer gewaagd dan wat de huidige generatie ooit aan « aktie » kan opbrengen. Dat is geen kleinering van het heden, alleen een aansporing. Wij laten de vergissing en fouten van gisteren buiten beschouwing : in het heden werden en worden er ook begaan.

Aan het heden zeggen wij, naar het gisteren gekeerd, het woord dat Ward Hermans sprak, verwijzend naar het offer der IJzergeneratie: «Aan hun maat zult gij gemeten worden ». Dat er bij dit meten sommigen te klein uitvallen, is niet onze schuld.

Verschaeve heeft eens gezegd : « Wat we in 't binnenste van onszelf niet zijn, worden wij nooit... ». Groei is derhalve géén veranderen, maar een worden wat wij zijn. Dat is de wet die Verschaeve vaststelde en voor ons opstelde. Niet « wordt wat vandaag mode is... ». Niet « wordt wat vandaag voordeel oplevert... ». Dat sommigen zich tegen deze wet keren, is verstaanbaar : wie niets is, kan ook niets worden.

In de trouw aan wat wij geweest zijn en wat wij zijn, ligt onze trouw ook aan het toekomst-Vlaanderen. Wij laten ons ons bezit niet ontroven, wij laten onze traditie en onze doden niet belachelijk maken, wij verloochenen niets... Geen Verschaeve en geen Borms, geen Wies Moens en geen Tollenaere...

Van alle bannelingen — levende en dode — is Cyriel Verschaeve de grootste geweest, zoals hij ook de grootste was in Vlaanderen.

Zonder afbreuk te willen doen aan de grootheid, de adel en de blijvende waarde voor onze volkse heropstanding van mensen als Borms en Dosfel, Wies Moens en Stracke en zoveel anderen, durven wij nochtans beweren dat niemand tijdens de vijftig jaren die liggen tussen nu en het uitbreken van de eerste wereldoorlog in de Vlaamse beweging, in Vlaanderen en de Nederlanden, hém overtreft door de diepte en de bestendigheid van zijn invloed, noch hem evenaart in grootheid van visie en idee.

Verschaeve behoort tot de weinige geniale persoonlijkheden die de Nederlanden en West-Europa kunnen

Verschaeve : de bezieler en leraar.

DE GENIALITEIT VAN VERSCHAEVE

aanwijzen voor de eerste helft dezer eeuw — en met « geniaal » bedoelen wij dan niet de verdienstelijke maar beperkte geestesarbeid op wetenschappelijk of estitisch terrein, maar wél dat wat men onder « genius » verstaat in de letterlijke betekenis : schutsgeest, beschermgeest van het huis, van het volk, van de gemeenschap.

Wij bedoelen met « geniaal » dat wat Schopenhauer in het 31e hoofdstuk van zijn « Welt als Wille und Vorstellung » over het genie heeft geschreven.

Vansina heeft destijds in het tijdschrift « Volk » de bepaling van Schopenhauer geciteerd in een antwoord aan Walschap : hij onderstreepte daarbij vooral déze karaktertrek van het genie : dat het « im Einzelnen stets das Allgemeine sieht ».

In zijn «Begegnung mit dem Genius» grijpt R. Goldschmitt-Jentner zowel naar Schopenhauers als naar Burckhardts bepaling van het genie en onderstreept hij eveneens dat het genie zijn zending het meest-volkomen vervult wanneer het met zijn werk en wezen aan de mensen verschijnt in zijn oorsprongkelijkste betekenis, welke wij hierboven reeds aanduidden : namelijk als beschermgeest. Alleen zij die door hun leer, hun werk of hun politieke daad het denken, de ziel, de geest, de innerlijke levensvorm van hun tijd of hun volk kunnen wijzigen bereiken de treden van het geniale.

In het geniale schuilt dus niet alleen de faktor talent, kennis, wijsheid, denkkracht, originaliteit, inzicht, intuitie, scheppingsdaad, maar ook de ontvangbaarheidsfaktor. Het genie is steeds een samenstelling van een individuele en een maatschappelijke komponente : deze laatste kan positief maar ook negatief zijn. De grootheid van een genie kan niet vernietigd worden, zegt Goldschmitt-Jentner : « wer nach dem Sturz ohne Grösse dasteht, hat sie nie besessen ».

De maatstaven voor het geniale liggen in het metafysische : zij zijn niet streng omschreven of bepaald. Maar hetgeen hierboven werd geciteerd, kan ons reeds een aanduiding geven in het specifieke geval van Verschaeve.

Past men deze maatstaven op hem toe, dan komt men tot de konklusie dat zij op geen enkele persoonlijkheid in de Lage Landen meer dan op hem toepasselijk zijn. Wanneer Westerlinck Verschaeve geen groot, maar wel een interessant auteur noemt, dan moeten wij hierbij denken aan Pascal, aan Nietzsche, aan Eckehart : ook zij waren geen « grote » maar wel « interessante » auteurs wanneer men de zuiver-literaire maatstaven van hun tijd aanlegt.

Totaliteit der levensvisie, originaliteit en universaliteit van het inzicht zijn Verschaeve's geniale trekken. Niet de zwakste maar de hoogste punten van een genie tellen voor een waardering : Schopenhauers verklaring over het gebruik van het intellekt bij de gewone praktische mens en bij het geniet zijn hier eveneens toepasselijk. Het genie moet een werktuig gebruiken voor iets waartoe het niet geschapen is : hij moet met het intellekt niet slechts de betrekkingen tussen de dingen vatten, maar ook het objektieve wezen ervan...

Verschaeve heeft dit gedaan : zowel als religieus en wijsgerig, als politiek denker, als letterkundige en kriticus heeft hij met meesterlijke intuitie de greep gewaagd naar het essentiële, naar de kern van leven en wereld. Hij kon getuigen bij zijn heengaan, wat weinigen zeggen kunnen : « Terugleiden naar het Wezen was alles wat ik deed... ».

Verschaeve's wording : eng verbonden aan de bloedigste bladzijde uit onze recente geschiedenis, de IJzertraditie.

Verschaeve werd geboren te Ardooie de dertigste april 1874. Hij was de jongste van drie kinderen in het gezin Verschaeve-Deforche. Zijn vader was verver. Zijn broer werd later prokureur te Kortrijk en er bestond verwantschap met de familie van Peter Benoit, langs een gemeenschappelijke voorvader. Voor wie geboorte, afstamming, voorgeschiedenis louter toevalligheden zijn, lijkt het misschien een ketterij, maar het wetenschappelijk onderzoek naar de erfelijkheid en de verwantschap van talent, begaafdheid en genie heeft vastgesteld dat de natuur en de Schepper helemaal geen rekening houden met de sacrosante regels der gelijkheid, en dat zij genialiteit en talent bij voorkeur opgesloten houden in een biologisch zowel als geografisch wel omschreven kring : Benn, die benevens dichter ook arts was, heeft in een opstel over het genieprobleem dit eveneens vastgesteld. Wij zien trouwens in Vlaanderen zélf nog meer talent, verwantschappen, waarbij de erfelijkheid veel meer dan het milieu de verbindingslijnen aanduidt : Gezelle en Streuvels, Buysse en Loveling, Matthijs en Fonteyne...

Verschaeve volgde lagere school te Ardooie, eerst bij de zusters, daarna op gemeenteschool, waar hij voor het eerst in kontakt kwam met de historie.

Geschiedenis boezemde hem belangstelling in en de Vlaamse geschiedenis leerde hij vooral kennen door de prozastukken uit het werk van Conscience in zijn schoolboek. Hij kwam ook in kontakt met een beeldhouwer, — via diens jongere broer — en leerde er de eerste technische beginselen van het boetseren. Met zijn twaalf jaar ging hij naar de kostschool te Roeselare. Aanvankelijk had hij moeilijkheden, omdat alles in het Frans was, maar nadien werd hij een puik leerling. Hij leerde ook muziek en kreeg vioolles van een begaafd violist, speelde zelfs eens tweede viool in een symfonie en maakte deel uit van een kwartet.

Na het college volgt het seminarie : hij ontmoet er zijn oudere dorpsgenoot Delfien Van Haute en sluit er vriendschap met Robrecht De Smet, die een der knapste koppen en teoretici van het Vlaams-nationalisme zal worden en later, samen met dr. J. De Decker, de leider van het radikale en degelijke weekblad « Vlaanderen ».

Conscience in de lagere schooljaren, Rodenbach op het college, hebben de Vlaamsgezindheid van Verschaeve bepaald. De Smet voert hem binnen bij het studententijdschrift « De Vlaamsche Vlagge » — en Verschaeve werkt, studeert en schrijft onverpoosd. Voor zijn priesterwijding nog wordt hij leraar te Tielt : hij moet er Duits geven en wordt naar Jena gezonden, waar hij kursus volgt. Inmiddels was hij priester gewijd in 1897. Te Tielt ontstaat dan een groot gedeelte van zijn jeugdwerk. Hij maakt ook kennis met Dosfel en schrijft de eerste « Uren bewondering » voor « Jong Dietschland ».

Hij gaat op reis : naar Zwitserland, Italië, Duitsland en is intussen reeds begonnen aan zijn « Zeesymfonieën ». Hij wordt overgeplaatst naar Alveringem als kapelaan. Dit verschaft hem meer tijd voor zijn literair werk.

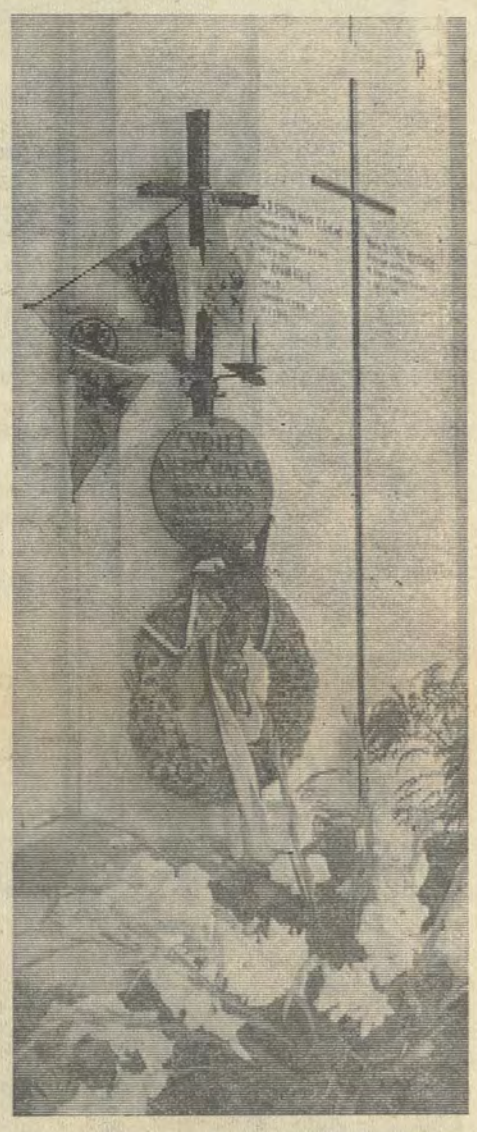

Het graf te Sollbad-Hall

Wanneer de oorlog uitbreekt en Alverigem achter het front komt te liggen, wordt zijn huis het centrum van het Vlaamse leven : volksjongens en intellektuelen, hogere officieren en ministers, geallieerde officieren en een afgezant van de koning kwamen hem opzoeken. In een artikel in « Pallieter » van september 1923 schrijft De Pillecijn :

« Daar stonden altijd fietsen tegen de gevel. Daar stonden soms gendarmen aan de deur. Rondom dit huis hebben vier jaar traditie gewoed. Aan het kleine venster dat uitgeeft op de brede landweg heeft winteravond na winteravond het licht geblonken van het gepeins... Daar zijn mensen waarvan de ongeziene aanwezigheid, alleen het bloed in een ander tempo zet. Om die vele avonden, om dit licht aan het venster, om die ongeziene aanwezigheid zegene U God, Cyriel Verschaeve »...

Verschaeve werd de opsteller van de frontbrieven : aan de koning, aan de geallieerden, aan Mercier, aan de Paus... Maar bovenal was hij : de geestelijke leider der Frontbeweging. Ze was zijn werk en dit zeggen wij zonder de verdiensten van Daels en Borginon, De Beuckelaere of De Pillecijn te willen minimaliseren. Ze was zijn werk, ook wanner sommigen zich nu van hem willen distanciëren, die samen met hem in de Frontbeweging stonden.

J.D.

(wordt vervolgd)

DE LAATSTE KREKELRAPERS

Het « ooft der Schelde » — vissen allerhande, garnaal, oesters en krekels — wordt zeldzaam; een der belangrijkste oorzaken daarvan is wel de waterverontreiniging. Maar nog steeds zijn er mensen, die op en aan de Schelde hun brood verdienen met het vangen of plukken van Schelde-ooft. Onder hen zijn er nog een tiental Zandvlietse « krekelrapers ». Zij zijn de laatsten van een gilde dat eens talrijk was en dat zich wijdde aan de garnalen- of visvangst en aan het plukken van krekelen.

De krekels behoren tot het ooft van de Schelde. Het zijn knikkergrote schaaldieren die hun aasterrein vinden op de slikken en zandbanken van de Oosterschelde. Tot voor korte tijd werden zij ook nog gevonden in de Westerschelde, maar de nietsontziende verontreiniging van het water heeft ook hier zijn dodelijk werk verricht. Thans worden ze nog geraapt op de slikken van Ierseke, St. Filipsland, St. Annaland Krabbendijke en Poortvliet. Ze voeden zich door het innemen van het Scheldeslijk en kruipen bij laag water omhoog tegen de keien van de dijkwering, de staketsels en de harde lagen van de zandbanken. De laagwaterstand is dan ook de beste tijd voor krekelrapers. Zij trekken op de dijk hun mikbotten aan en plessen door het ondiepe water naar de banken. Dat het niet altijd om gemakkelijk doorwaadbare plaatsen gaat bewijze wel dat de vissers vaak tot aan de schouders in het water moeten en dat verhalen over tragische verdrinkingen tot hun vertellersdomein behoren.

15 UUR WERK

De krekels worden geraapt in emmers en met zware zakken op fietsen of bromfietsen vervoerd. In regel neemt iedere visser zowat vijftig kilo krekels mee naar huis, hoewel ook vrachten tot honderd en zelfs honderd vijftig kilo meegetorst worden. Vroeger gingen de Zandvlietse krekelrapers te voet, met 'n draagzak aan een kruiband over de rug gehangen of met de kruiwagen, uren ver naar de vindplaatsen. Te half drie 's morgens werd er toen gestart voor een zware dag die tot vijftien uren werk met zich bracht. Die tijd is voorbij, hoewel de huidige rapers toch ook nog heelwat karwei verrichten, vooral wanneer zij hun waar ook nog zelf uitventen.

DE BEREIDING

Het bereiden van de « oogst » vergt veel vakkennis. Het komt er vooral op aan de vangst goed te wassen, want zand in de krekels wordt door de fijnproevers niet gegeerd en verafschuwd door de maaglijders die al heelwat werk hebben aan het verteren van de straffe kost. Een tiental keren worden de krekels gedraaid. Dat gebeurd in een houten tobbe waarin zij met een rijf door elkaar gezet worden. De nacht daarop laat men de waar in droog zout staan : de dieren spuwen hierdoor het laatste greintje zand dat zij bevatten uit. Na een zoveelste reeks spoelingen die — wil men het beste rezultaat bereiken — met regenwater of putwater dienen te gebeuren — worden de krekels (fel gepeperd) aan de kook gebracht. Na twaalf uren verblijf in de pekel zijn zij dan eindelijk klaar om aan de man gebracht te worden.

TOT IN DE KEMPEN

De Zandvlietse venters trekken heel het noorden der provincie Antwerpen af. Per fiets gaan ze al de dorpen van de Kempen in : Minderhout, Beerse, Vlimmeren, Oost- en Westmalle, Kasterlee en zelfs Turnhout, overal weerklinkt op vrijdag, zaterdag of zondag hun fel-gezongen roep : « Krekeleeej ». Ze vervoeren hun waar in tenen manden vooraan op de fiets of in groengeverfde draagemmers onder een geruite handdoek. Hun maat is een pint, die vijf frank kost. Aan liefhebbers ontbreekt het niet want de Zandvlietse leurders komen — naar zij ons verzekerden — nooit terug naar huis dan met een lege mand. Krekelen worden uiteraard genut met behulp van een naald waarmee een draaiende beweging dient gemaakt om de lekkernij te voorschijn te brengen.

Vooral in april - mei zijn deze schaaldieren het smakelijkst. Tijdens de winter gaan zij namelijk tot twaalf meter diepte in de slikken onder water zodat zij in de lente moddervet te voorschijn komen. Tijdens de winter gebeurt ook de kweek en in het uitkomen valt het op dat de jonge dieren in trossen aan liesbosjes hangen rond de oudere eksemplaren.

Tot dezelfde soort behoren ook de karakollen die vooral in Brussels' Hoogstraat gekookt worden en te allen kante in de hoofdstad door de bewoners van de Marollen gevent worden. Warm gehouden op een vuurtje van sintels en gaargemaakt in een pikante soep van selder en ajuin vormen zij een uiterst welkom gerecht voor de fijnproevers.

Trouwens wordt te Antwerpen in dure en bekende restaurants een gerecht voorgeschoteld dat Scheldeooft heet en dat pas dan volledig is wanneer het naast heilbot, mosselen, garnalen, rolletjes tong en ook stukjes karakol en krekelen bevat. De karakollen worden in Zeeland geraapt maar de Zandvlietse vissers houden zich uitsluitend bij krekelen.

De grote broers vinden eigenaardig genoeg minder afzet in het Antwerpse.

S.D.L.

HET OOFT DER SCHELDE

HET ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN

EEN VAN DE 30 GROOTSTE TUSSEN DE 24.455 BOUWBEDRIJVEN VAN HET LAND. BIEDT U EEN VIERDUBBELE WAARBORG

— 15 JAAR ONDERVINDING
— MEER DAN 4.800 TEVREDEN KLIENTEN
— 300 ARBEIDERS IN VASTE DIENST EN 200 SPECIALISTEN
— RUIMSTE FINANCIERING EN WEERGALOZE SERVICE.

Wilrijk, Pr. Boudewijnl., 333. T. 49.39.30
Antwerpen, Meir, 18. Tel. 32.92.18.
Gent, Onderbergen, 43. T. (09) 25.19.23
Genk, Molenstraat, 39. Tel. (011) 544.42

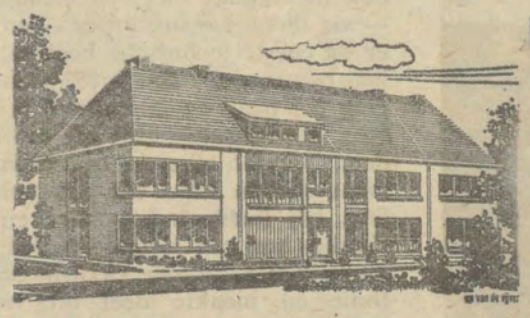

EENGEZINSWONINGEN EN HALVE VILLA'S

RIJKSTE GRONDENKEUS VOOR EENGEZINSWONINGEN EN HALVE VILLA'S TE ANTWERPEN - GENT - GENK EN HUN RANDGEMEENTEN
VERKAVELINGEN TE : EDEGEM - MORTSEL - DESTELBERGEN - KONTICH - GENK - SCHOTEN e.a.
GEEN SERIEBOUW ! STEEDS ORIGINELE ONTWERPEN VOLGENS UW WENSEN, EISEN EN PERSOONLIJKHEID.

WIJ BOUWEN OOK OP UW GROND !

BON

Bouwtijdingen
Home building blad van het
Algemeen Bouwbedrijf Kunnen

Deze bon behoorlijk ingevuld en ons teruggestuurd geeft recht op gratis jaarabonnement.

Naam : .....
Adres : .....
.....
Handtekening : .....

Afscheid van Lode Baekelmans

Tengevolge van de verkiezingscampagne, die naast sommige rubrieken ook de kultuurpagina uit ons blad voor enkele weken verdrong, moesten wij ons bij het overlijden van Lode Baekelmans tot een kort stukje in de Pepernoten beperken. Wij kunnen niet nalaten, hierop thans terug te komen. Onze lezers zullen zich herinneren dat wij ter gelegenheid van Baekelmans' vijfentachtigste verjaardag een kort artikel gewijd hebben aan zijn werk.

Over zijn literair œuvre willen wij slechts herhalen wat wij toen schreven : dat hij in zijn regionale romans een hoogtepunt in dit genre heeft bereikt in « Tille ». Niet slechts een hoogtepunt in zijn eigen werk : kwalitatief overtreft dit boek vele latere romans, zowel door scherpte van psychologische analyse als door de innige en zuivere toon en stijl. Na « Tille » verscheen « Mijnheer Snepvangers » en op zeventigjarige leeftijd verraste hij ons nog met zijn verhaal « Robinson », waarin hij — zowel wat inhoud als vormgeving betreft — nog van een opmerkenswaardige originaliteit en een onverminderd spontaan vertellerstalent blijk gaf.

Behalve voor zijn literair kreatief werk is Vlaanderen aan Baekelmans dankbaarheid verschuldigd voor hetgeen hij heeft verwezenlijkt als direkteur der Antwerpse stedelijke biblioteken en als stichter van het unieke Museum voor Vlaamse Letterkunde, nu het « Archief en Museum der Vlaamse kultuur ».

Tenslotte willen wij nog wijzen op de figuur van Baekelmans als Vlaming, E.P. Janssens schreef bij de 70e verjaardag van Baekelmans, dat de milde flamingantische romantiek der jeugd door wisselende perioden heen altijd inspirerend, bezielend, drijvend bleef bestaan en bleef bekoren.

Wij willen de dingen konkreter zeggen. Baekelmans behoorde tot de generatie Antwerpse vrijzinnigen die een belangrijk aandeel had in de stichting der Vlaamse Frontpartij : Herman Van Puymbroeck was zijn schoonbroer.

Baekelmans, de socialist uit liberalen huize, heeft die periode nooit vergeten. Evenmin als Elschot, die andere Antwerpse non-konformist, stak hij zijn sympatie voor de Vlaamse idealisten, waar zij ook stonden, weg. De letterkundige en kultuurverspreider, de Vlaming en de mens Baekelmans verdient het, dat wij zijn nagedachtenis in ere bewaren...

De Redaktie.

JONGEREN - KONTAKTWEKEN

Onder het thema « Ontmoeting met kunst en kunstenaars » worden dit jaar vier Jongeren-Kontaktweken Nederland-Vlaanderen georganiseerd. Van 25 tot 31 juli gaat de eerste Kontaktweek door in Vinea Domini te Witmarsum (Friesland). Tijdens deze week is o.m. een uitstap naar het eiland Terschelling voorzien. Van 1 tot 7 augustus volgt dan de tweede Kontaktweek in het Europahuis te Borgharen bij Maastricht. Het wordt een kennismaking met het Limburgs heuvellandschap, met een sprongetje over de nabije grens naar Duitsland. Van 8 tot 14 augustus, in het Crabbehoff te Dordrecht, wordt de derde week gehouden. Voor het onspanningsgedeelte ligt het verdronken land van Biesbos vlakbij. Tenslotte is het Kasteel Bouvigne te Breda het ontmoetingscentrum voor de vierde Kontaktweek, tijdens dewelke de Deltawerken en Rotterdam zullen worden bezocht.

Alle inlichtingen over het « Jongerenkontakt Noord-Zuid » dat onder de auspiciën van de Kultuurraad voor Vlaanderen de Kontaktweken inricht, kunnen bekomen worden op het adres Amerikalei 92 te Antwerpen.

De Kontaktweken bieden, zoals het thema het trouwens reeds zegt, de mogelijkheid van direkt kontakt met kunstenaars : schrijvers, critici, voordrachtkunstenaars. Ook de nieuwste kunstvormen worden niet vergeten : film en foto, industriële vormgeving, binnenhuisinrichting, kleinkunst. Er zal gelegenheid te over zijn om eventuele stijlverschillen tussen Noord en Zuid eens definitief uit de doeken te doen.

Daarnaast wordt volop de kans geboden voor ontspanning door middel van kreatief werk, sport en spel, wandelingen en uitstappen.

De Kontaktweken zijn voorbehouden aan alle Noord- en Zuidnederlanders ouder dan 18 jaar. De totale deelnameprijs bedraagt 48 gulden. Er kan ingeschreven worden voor de Week waar u naartoe wil gaan. Het volledig programma wordt dan omgaand toegestuurd.

In het Komitee van Aanbeveling zetelen : Tom Bouws uit Hilversum, André Demedts uit Kortrijk, dr. M. Van Haegendoren uit Heverlee, Julien Kuypers uit Brussel, P. Rock uit Brussel, dr. A.W. Willemsen uit Utrecht.

De Kontaktweken Noord-Zuid bevelen we warm aan bij de jongeren; het zijn enige gelegenheden om aan praktische Heelnederlandse werking te doen en zodoende een positieve bijdrage te leveren tot de zo noodzakelijke Noord-Zuidverbinding.

TONEELLEVEN TE BRUSSEL

K.V.S.

Als einde van het seizoen stonden twee vaudevilles op het programma : « Blaise » van Claude Magnier en « De Minaar van Mevrouw Vidal » van Louis Verneuil, twee Franse boulevardiers. Want zonder Franse schrijl vers (waarvoor de direktie doorgaans zelf de vertaling bezorgt, zoals weer het geval is met « Blaise », vertaling Koen De Ruyter) kan de heer De Ruyter het niet stellen, net of er geen amusementsstukken in ander landen meer te vinden zijn. De vertaling van « De Minaar van Mevrouw Vidal » is van Alice Toen, die zou moeten weten dat een jaarbalans in 't Nederlands geen jaarbilan mag genoemd worden en die herhaaldelijk spreekt van een ongeluk waar een ongeval bedoeld wordt.

« Blaise » is een opgeschroefde en dwaze klucht, door Magnier geschreven om zichzelf als akteur op het voorplan te brengen; het is « gewoonweg idioot » (woorden van de eerste teaterdirekteur die het manuscript in handen kreeg !) en onze Vlaamse spelers zien zich eens te meer verplicht krampachtige pogingen aan te wenden om het Franse ritme en « flux-de-bouche » te benaderen, zonder het vereiste klimaat te kunnen scheppen. Regisseur Anton Peters had nochtans zijn best gedaan om elk akteur of aktrice hun rolletje voor te doen, zodat we een serie kleine Antoontjes aan het werk zagen : « des Guten zuviel » !

« De Minaar van Mevrouw Vidal » is ook een specifiek Frans werk, maar bezit toch zekere kwaliteiten, als bv. het uittekenen van Mevrouw Vidal en van de twee minaars : het zijn goed bekeken personages, met volgehouden karaktertrekken. Ook de opvoering stond hoger, vooral bij Yvonne Lex (Mevrouw Vidal) en bij Werner Kopers (de minnaar). Als de eerste would-be minnaar sloeg Anton Peters tegen; zijn figuur was zwak en eentonig; blijkbaar kende hij een kwade dag.

Regisseur Nand Buyl houdt nog steeds aan de verkeerde, van de Hollanders, afgeluisterde uitspraak van « frank » : dat is geen A.B.N.

Als laatste stuk volgt nog, vanaf 1 juli a.s., « Slissen bouwt » van Jos Gevers en Jeroom Verten. Zoals men ziet : na een verheugend prachtig jaar, is het peil van de laatste stukken laag gevallen !

TONEELGROEP CENTRUM

Nog een paar woorden over het schitterend optreden in de K.V.S. van de Toneelgroep Centrum uit Amsterdam waarover we, door de verkiezingsperiode, geen verslag hebben kunnen uitbrengen.

Alleen reeds de keuze der opgevoerde stukken was merkwaardig en vertoonde een grote verscheidenheid.

« De Gedachte », een dramatisch werk, met een gegeven zonder lichtpunten, maar met een uitgerafelde psychologische kijk op de personages, van de Russische schrijver Anderjew, een somber opvolger van Dostojevski.

« De eerbiedwaardige Lichtekooi » van de gekende Franse auteur en filosoof Jean Paul Sartre, die het rassenprobleem in de Verenigde Staten behandelt en een ongenadige aanklacht uitspreekt tegen de negervervolging en tevens een paar facetten belicht van de korrupte Amerikaanse maatschappij.

« De Minaar », een zeer eigenaardige originele, spitsvondige en tevens diep menselijke éénakter van de Engelse schrijver-akteur Harold Pinter, die bewijst een grote levenservaring en een geraffineerde ondervinding te bezitten.

« Elektra » van Euripides, die in het bekende verhaal uit de Grieks-Trojaanse heldenstrijd (ook door Aeschylus en Sophokles behandeld) eigen pointes wist te leggen.

« De Polyester Polka » van Dimitri Frenkel Frank, een Nederlands amusementsstuk van goede kwaliteit en grote virtuositeit in uitwerking, personages en dialoog.

Ook de vertolkingen waren van het beste gehalte; we kunnen er aan toevoegen dat elk personage een geschikt akteur of aktrice had gevonden uit de zeer sterke groep die het Centrum uitmaakt; met andere woorden : de spelers waren tegen hun taak opgewassen. De prestaties van enkele onder hen — Guus Hermus in « De Gedachte », Ann Hasekamp en Wim van der Heuvel in « De Minnaar » (deze laatste ook in « De Polyester Polka », Els van Rooden in « De eerbiedwaardige Lichtekooi » en vooral Henny Orri in « Elektra » en in « De Polyester Polka » (nochtans twee diametraal tegenovergestelde figuren) — waren voorbeelden van ware toneelspeelkunst, die ons een grote en innige voldoening hebben geschonken.

J.V.

PERSSPIEGEL

De unitaire knoop is door de verkiezingen van 23 mei zo verward geraakt dat de pers zich afvraagt op welke manier hij nog zal te ontwarren zijn.

Het federalisme is nog grotendeels taboe, terwijl de jammerklachten over het bedreigde vaderland al te duidelijk de ondertoon voeren « Vlamingen, weest verder geduldig ».

VOLKSGAZET

Jos Van Eynde is de echo van de Waalse partijvoorzitter Collard als hij hardnekkig aan de grendelgrondwet blijft vasthouden en Vanaudenhove tracht te overtuigen ze mee goed te keuren. Want wat wordt het anders met uw « Belgique chérie »?

« Nu de overwinning echter zo groot is, dat de grondwettelijke meerderheid van de twee derden niptjes uit de handen van de CVP en de BSP is gegleden, moet M. Vanaudenhove wel verantwoordelijkheid nemen.

Daar wordt hij thans opgewacht door iedereen die belangstelling heeft voor de politiek en voor de toekomst van het land.

Hij kan neen zeggen... Doch dat leidt België in het slop.

Of hij kan ja zeggen. Maar dan verloochent hij alles wat hij tijdens de verkiezingscampagne heeft verkondigd. Dan zal het ook niet lang meer duren vooraleer het te Brussel, in de fransdolle milieus die hem hebben gevolgd, stenen regent in plaats van bloemen.

Voeg daarbij dat hij, neen zeggend, hij de grote patriot, de driekleurige en de «Brabançonne»-zinger, in één enkel front zal staan opgesteld met de federalisten van de MPW en van de Volksunie en met de communisten, die zich duchtig de handen wrijven voor de schade die de PVV helpt toebrengen aan het land waarvan deze Waalse en Vlaamse nationalisten en deze Moskoumannen om diverse redenen de vernietiging nastreven. »

Gazet van Antwerpen

Op het proza van Van Eynde dat zij een semi-Volksunie-krant is, antwoordt deze krant radikaal.

« Op dit ogenblik is het voornamelijk de Vlaamse BSP die van het grondwetsakkoord een onaanraakbare heilige koe maakt. Indien de meerderheid in de CVP meent dat zij er niet van kan afstappen dan is het onder verwijzing naar de onhandelbaarheid der socialisten. Het is dus in feite de zwaarst geslagene partij die de hooghartigste eisen stelt. Dit mag wel even onderstreept worden.

Voor ons ligt een verklaring van oud-minister Merlot, nauwelijks vier maand geleden afgelegd : « Het is de eendracht en niet de eenheid die de macht maakt en ten slotte zijn het federale oplossingen die zich zullen opdringen... ».

Zover gaan wij niet eens. J. Merlot echter is nog altijd even ministrabel. Wij hebben nog niet gelezen in de Volksgazet dat hij een semi-Belg is. Als Waal mag hij zich blijkbaar dingen permitteren die een Vlaming alle tricolore ban-bliksems op de hals halen.

Is het werkelijk zo verkeerd de mogelijkheid te onderzoeken om een rustig gesprek tussen Vlamingen en Walen te beginnen en na te gaan of geruststellende waarborgen niet kunnen gevonden worden voor iedereen, door een mate van zeggenschap in eigen zaken te verlenen aan beide gemeenschappen? »

Le Peuple

Het artikel van Collard « Het is van nationaal belang » toont ons weer eens duidelijk wat de kern van de zaak blijft : « vetorecht » aan de Walen.

« Wanneer de aanpassing van de zetels werd gestemd was dit op basis van een uitdrukkelijke overeenkomst die loyaal werd ondertekend door de Vlamingen van de twee regeringspartijen. Het voorzag dat de waarborg, terecht door de Walen geëist, hen zou geschonken worden door de grondwetsherziening. Geen enkele regering zal mogelijk zijn indien deze waarborg niet verwezenlijkt wordt. »

Inderdaad wilden de heren De Saeger en co niet weten van de koppeling van de twee. Ze gaven dan maar toe. Ondertussen blijkt het al dat de zetelaanpassing ons niets opbracht : met de stemmen uit Vlaams Brabant van de argeloze CVP-BSP- en PVV-kiezers werden franstalige Brusselaars gekozen.

CONCAT

De voorzitter van de Waalse Volksbeweging Genot betokkelt handig diezelfde snaar. Het resultaat kennen we; mijnheer Collard laat er de oren naar hangen.

« De 13 januari hebben de Waalse socialistische leiders een overeenkomst van gefopten gesloten. De Vlaamse kiezer heeft hen gerold. De suksessen die de Vlamingen haalden werden niet voldoende geacht. De Volksunie heeft de rangen van CVP en BSP aangevreten. Zedeles : de Vlaamse CVP zal meer dan ooit onverdraagzaam worden, wat niet weinig wil zeggen, en zij zal meer nog dan voorheen kunnen rekenen op de passieve medeplichtigheid van Van Eynde en co. »

DE NIEUWE GIDS

Lijkt goed afgesproken te hebben met Van Eynde. Of : vier jaar samenspel blijft naklinken wellicht.

« Maar ook de zogenaamde « bewegingen» doen hun benaming eer aan en komen in beweging. Voor de Waalse Volksbeweging (MPW) zijn de geluksdagen aangebroken, de grondwetsherziening is voorbijgestreefd. De weg is open voor het federalisme en de economische structuurhervormingen. Het gaat niet op dat de BSP nog zou samenwerken met een van de twee bourgeoispartijen.

Nagenoeg dezelfde klok wordt door de Vlaamse Volksbeweging geluid. Ook hier jubelt men omdat door de uitslag van de verkiezingen de geplande grondwetsherziening onmogelijk is geworden. Ook hier roept men dat er geen andere oplossing meer is dan het federalisme.

Wij zouden in dat federalisme nog een mogelijke wisseloplossing kunnen zien voor de door de twee partijen voorgestelde parlementaire regeling van de Vlaams-Waalse verhoudingen, indien de twee extremistische « bewegingen » elkaar verstonden, aan hun « federalisme » dezelfde inhoud gaven. Maar er is niet alleen geen contact tussen beide, maar ieder heeft een grandioos misprijzen voor de andere en heeft als hoofddoel het eigen volk te beschermen tegen de overweldiging door de andere. Met andere woorden, zij hebben geen andere oplossing dan het land te laten springen om, God weet hoe, zijn eigen Vlaamse of Waalse weg te gaan. »

het VRIJE Waasland

Vraagt zich af wat er uit die ingewikkelde staalkaart zal voortkomen.

De CVP zal zich op straffe van verdere aftakeling niet langer mogen laten manoevreren.

« Niemand kan op dit ogenblik voorspellen welke regeringsploeg wij aan het bewind zullen krijgen en wat van de geplande grondwetsherziening zal in huis komen. De meerderheid van de Vlaamse CVP-parlementsleden staat in elk geval zeer wantrouwig, zoniet vijandig ten overstaan van de deelneming van de PVV aan een regering. Het is immers duidelijk dat de PVV, overmoedig door haar verkiezingsoverwinning en bewust van de scheidsrechterlijke positie die zij thans in het parlement ten overstaan van de grondwetsherziening gaat innemen, niet bereid zal zijn veel water in haar wijn te doen. De CVP van haar kant zou in Vlaanderen zelfmoord plegen mocht zij erin toestemmen of dulden dat van de Vlamingen nog meer toegevingen worden geëist. De VU immers voerde haar verkiezingsstrijd in de eerste plaats tegen de grendelgrondwet. Kan men de PVV-vooruitgang, a thans in Vlaanderen, voor een groot deel best mpelen als een « poujadistisch » verschijnsel (proteststemming van ontevreden middenstanders en landbouwers), dan blijken de VU-stemmen meestal afkomstig te zijn van principiële kiezers, van mensen die het beu zijn te moeten vaststellen dat men steeds opnieuw eenzijdig beroep doet op het geduld, het begrip en de toegeflijkheid van de Vlamingen. Het is duidelijk dat de Vlaamse CVP hier met de rug tegen de muur staat en inzake Vlaams-Waalse verhoudingen geen enkele toegeving meer kan doen. »

't Pallietorke

Handelt over de « uitdrijving » van zondaar Schiltz uit de Rerum Novarumrangen te Antwerpen.

« Indien het alleen maar het gevolg was van de onbeschoftheid van een of ander CVP-potentaat, zouden we er eens mee lachen. Wie aan politiek doet, moet er rekening mee houden op geregelde tijden in kontakt te komen met de onbeschofte tegenstrevers. Maar dat « Rerum-Novarum »-incident heeft een verderliggende strekking.

Heel de zaak is, dat de door woede en haat verblinde CVP-leiding ten eeuwigen dage het monopolie van de kristelijke gedachte ten haren profijte wil uitbuiten. Deze houding gaat natuurlijk in tegen heel de ontwikkeling van het katolicisme in deze tijd. De kristelijke sociale krachten behoren aan geen enkele politieke partij toe. De pauselijke encyclieken richten zich niet alleen tot P.W. Segers en Pol Van den Boeynants partijslaven. Men zou moeten tevreden zijn dat ook buiten de traditionele klerikale milieus politici te vinden zijn die zich openbaar tot de kristelijke sociale leer bekennen.

Tot dat hoger niveau van kristelijke openheid kunnen de CVP-potentaten zich blijkbaar nog niet verheffen. De woede over de verkiezingsnederlaag maakt hen dwaas, onhandig, plomp en ongeschikt om te begrijpen wat er in het kristendom ook in Vlaanderen aan de gang is.

We voorspellen aan P.-W. Segers en zijn akolieten nog zeer veel moeilijkheden indien ze op die weg verder gaan. Een aanzienlijk deel van de leden der kristelijke sociale organisaties stemmen niet voor de CVP. Een groot aantal heeft Volksunie gekozen. Dat is een normale en gezonde toestand. De kristelijke sociale gedachte en de organisaties die er de uitdrukking van zijn, behoren niet toe aan een politieke partij. Elke mens die als kristen het sociale leven benadert, moet er lid van kunnen zijn. Dus gaat het niet op dat de leiders van die organisaties zich exclusief uitspreken voor de CVP. De leden van die organisaties hebben het recht zich op het politieke terrein te bewegen zoals het hun volgens hun geweten best schijnt. En een tribune van een « Rerum-Novarum »-stoet is niet de geschikte plaats voor een exclusieve CVP-show. »

LINKS

Het blad Links stelt enerzijds met sarcasme van « ziet ge wel, we hadden gelijk » vast dat de BSP flinke klappen kreeg, maar dan wordt het « en dat dan nog ten voordele van de Volksunie ».

In hun poging tot uitleg, maken zij zich nog eens belachelijk met het fascistisch spook opnieuw door onze rangen te doen dwalen.

« Waar ligt de verklaring? Ongetwijfeld is de Volksunie de laatste jaren steeds verder in rechtse en reaktionaire zin geëvolueerd, en spelen de fascistische elementen er een steeds grotere rol in. Maar zij blijft een ontegensprekelijke aantrekkingskracht uitoefenen op het kiezerskorps, hoofdzakelijk op jongeren die met het vroegere Vlaams nationalisme weinig of niets gemeens hebben. Vergeten wij vooreerst niet de tienduizenden en tienduizenden Vlaamse arbeiders, bedienden en staatsagenten die naar Brussel gaan werken en die daar aan den lijve, uit eigen ervaring, dagelijks ondervinden dat er in de hoofdstad nog wel degelijk een Vlaams probleem bestaat (zoals pgt. Fayat dat op een andere manier ondervonden heeft). Daarnaast oefent de Volksunie nog een onbetwistbare aantrekkingskracht uit op zeer vele jongere afgestudeerden, ook op deze die afkomstig zijn uit arbeidersgezinnen, wegens haar dynamisme, haar openheid voor jongeren en het feit dat de nieuwe lagen van het proletariaat (bedienden, technici, enz.) in deze partij beter aan bod komen. »

Bij een partij waar « de nieuwe lagen van het proletariaat beter aan bod komen » kan men nog lastig spreken van een « reaktionaire partij » menen wij.

Walter Luyten.

DORTMUNDER
Thierbrauhof I
te Leuven
Alle zater en zondagen
Opper Beieren orkest.
Stemming plezier.
Alle dagen, 's middags en 's avonds beste keuken, niet duur
Vanaf 's morgens tot 's nachts koud buffet en koffie.
Bijzonder ingericht voor groepsreizen scholen enz...
Parking voor honderden autobussen en auto's.
Alles prima verzorgd en goedkoop.

DORTMUNDER
Thierbrauhof II
Groenplaats 33 te Antwerpen
prima koud buffet.
Open dag en nacht.
Zalen voor vergaderingen, enz.
Van nu af Stat Wouters aan de tapkraan.
DORT-BIERKELDER
Oude Markt 22 Leuven.
Schoonste bierkelder van het land.

Niet vergeten dat men in de drie lokalen de echte Dortmunder Thierbrau drinkt met de 2 Hertjes.

DORT THIERBRAUHOF III
langs autosnelweg Antwerpen-Aken, Tessenderlo.

DORT THIERBRAUHOF IV
Autosnelweg Aalst,
Café-rest. (1000 pl.)
Ruime parkeergelegenheid

Op doorreis in Duitsland.
Uw overnachting langs de autostrade
Hotel « COOLMAN »
Kaisersplatz
Karlsruhe.
(Vlaamse eigenaars).

UW VAKANTIE
IN HET ZWARTE WOUD.
Volledig pension met goede burgerkeuken, 13 mark daags juli - aug., andere maanden 12 DM.
GASTHUIS ROSSLE
7531 Hohenwart/Pforzheim
Inlichtingen tel. 015/61030 na 19 u.

Te koop te Mechelen :
rechtstreeks van eigenaar
PRACHTIG PERCEEL BOUWGROND
in de Moestuinstraat, nabij het Vrijbroekpark (9 m. bij 35 m.).
Zeer rustige omgeving, op ong. 10 min. van de Brusselse poort.
Telefoon : 015/17467.

Wij vragen namens BELAP, A. G. Bazel, Zwitserland, voor organisatie en verkoop van zijn elektr. werkend afzuigfilterapparaat (verschillende modellen) voor verontreinigde lucht in toilet en keuken, een zelfstandige dealer in één der provincies : Oost-Vlaanderen, Brabant, Limburg. Zij, die iets weten op te bouwen met een zeer aantrekkelijk artikel en kunnen beschikken over ± 75.000 fr (aankoop eerste voorraad) gelieven te schrijven naar De Buck-Van der Paal, Grote Steenweg, 481 Berchem-Antwerpen. (Invoerders).

ANTWERPEN

HOBOKEN

Proficiat.

We hebben in de afdeling niet de gewoonte elkaar bloemen aan te bieden. Nochtans mag er na de overwinning van 23 mei wel een kleine hulde gebracht worden aan onze leden.

Wij danken langs deze weg allen, die hebben bijgedragen tot het welslagen van de kiesstrijd, door geldelijke steun, pamflettenwerk, enz.

Onze afdeling was ook flink vertegenwoordigd bij iedere manifestatie. Op het verkiezingskongres waren we er en ook in de Handelsbeurs op 19 mei waren er zeker dertig Hobokenaren.

Het mag gezegd worden : ook in Hoboken klauwt weer de Leeuw.

Afgunst en 1339.44.

Wij erkennen het. Verleden week, tijdens de triomfbtoging waren wij een weinig afgunstig, toen wij al die fiere afdelingsvlaggen zagen wapperen. Ook wij zouden er graag... Maar de kiesstrijd woog zwaar en de penningmeester zei « neen ».

Sedert verleden week heeft onze afdeling een eigen pcr, doch het krediet is nog hopeloos blank. Daarom richten wij een oproep tot U allen. Een kleine bijdrage is welkom op nr 1339.44, Volksunie afdeling Hoboken, Lage Weg 158, Hoboken.

Wellicht wordt aldus onze afdelingsvlag er één van gans Vlaanderen.

11 juli.

Denk aan de bevlagging. Volgende week krijgt U ook bericht hoe onze afdeling de nationale feestdag gezamenlijk gaat vieren.

KAPELLEN

Het bestuur van Kapellen bedankt alle medewerkers, ook deze die ons moreel en financieel gesteund hebben. We behaalden in Kapellen 10 à 11 %, wat heel wat meer was dan bij de laatste gemeenteverkiezingen. Onze kandidaat voor de provincieraad, G. Schonkeren, bekwam 305 voorkeurstemmen.

Op zondag 20 juni kolporteren we te Kapellen. Iedereen op post te 10 uur op gewoon adres.

MERKSEM

Het overwinningsbal van onze afdeling, waarvoor wij naar buiten uit geen propaganda maakten, was echt een feestje onder ons. Niettegenstaande de Pinksterdagen en het begin van de verlofperiode de reden was waarom vele van onze vrienden belet moesten geven, was « Tijl » maar juist groot genoeg. Bij een zeer fijn orkestje, met voor deze gelegenheid werkelijk aangepaste muziek, zorgden onze kameraden René Devriendt en Theo Mulleman voor de animatie. Tussenin bekroonde onze onvermoeibare voorzitster van de vrouwenafdeling de vaardigste dansparen met zeer aperitieve prijzen (in flessen). Wanneer dan volksvertegenwoordiger Reimond Mattheyssens zijn intrede deed, steeg de vreugde ten top. Het was niet helemaal onverwacht, want reeds hadden vrienden gepronostikeerd : van onze vier volksvertegenwoordigers zal Reimond wel over het Albertkanaal geraken. Onze dank!

Op de hem eigen wijze dankte onze afdelingsvoorzitter Leo Michielsen al diegenen waarvoor dit feest was ingericht : de propagandisten en al de medewerkers, die zich dag en nacht ingezet hebben om deze uitzonderlijke verkiezingsuitslag in de wacht te slepen. Met cijfers en vergelijkingen toonde hij aan, hoe nuttig het is op de kandidatenlijsten voor kamer. senaat en provincie namen voorop te stellen van kandidaten die lokaal bekend zijn. Resultaat : een plaatsvervangend volksvertegenwoordiger (onze vriend Luc Droogmans) en twee plaatsvervangende provincieraadsleden (de beheerder van ons blad « 't en Zal », Leo Brabants en onze overbekende Maria Van Grinsven-Ghijs) en daarbij een veelzeggend aantal voorkeurstemmen.

De voorzitter dankte ook diegenen die zich met toewijding en oplettendheid dienstbaar maakten met op de telburelen waakzaam toe te kijken dat geen enkel stemmetje dat aan de Vollksunie toekwam, voor de zege verloren ging.

In de vroege ochtenduren, toen de merels al op de zondag aan het roepen waren, was het feest nog niet gedaan.

Bevlaggingsaktie.

Dit jaar moeten wij er toe komen in onze gemeente het aantal leeuwenvlaggen aan de huisgevels te verdubbelen. Wie zich goedkoop een degelijke gevelvlag wil aanschaffen, wende zich tot het huis G. Van Grinsven - Ghijs, Borrewaterstraat 24.

MORTSEL

Wij nodigen alle leden en simpatisanten uit tot onze « algemene leden- en simpatisanten - vergadering der doorbraak » in de bovenzaal van het lokaal « Ardeense Jager » (Gemeenteplein 3) nu maandag 14 juni te 20 uur 30.

Onze Mortselse volksvertegenwoordiger Reimond Mattheyssens zal ons de huidige politieke toestand toelichten en de behaalde VU-verkiezingsuitslagen bespreken.

Het Steunverkiezingsfonds afd. Mortsel is een werkelijk sukses geworden. Hartelijk dank aan allen die financieel gesteund hebben. Uw vrijwillige bijdrage bracht ons mede tot onze pracht-doorbraak.

Onze plaatselijke propagandisten, wijkleiders en kernleden, alsook onze losse medewerkers en materiaal-schenkers danken en loven wij langs deze weg, elk in 't bijzonder, om hun inzet.

WILLEBROEK

Volksvertegenwoordiger Mattheyssens zal op maandag 14 juni a.s. te 20 uur zijn maandelijkse zitdag houden in café Amber, Appeldonkstr. 87, Willebroek.

Tevens zal een expert zich ter beschikking van het publiek stellen voor het invullen van belastingaangiften en formulieren allerhande, pensioenaanvragen enz.

Raadplegingen volledig gratis.

OOST-VLAANDEREN

AALST

Priester Daensherdenking.

Zondag 27 juni gedenken we een onzer edelste figuren uit de zware en onmenselijke strijd van weleer: priester Daens.

Te 10 uur voormiddag zal in de St-Martinuskerk een H. Mis opgedragen worden met offergang.

We komen samen aan de Hopmarkt te 9 uur 30 om ons met muziek van de « Priester Daensvrienden » uit Moeskroen naar de kerk te begeven, daarna optocht naar het monument op de werf waar bloemen zullen neergelegd worden, gevolgd van een spreekbeurt door de Heer Frans De Neve.

Daarna korte optocht door de stad.

BURST - BAMBRUGGE - RESSEGEM

Het overwinningsfeestmaal en gezellig samenzijn van onze afdeling op 5 juni, kende een geslaagd verloop. Bij zijn feestrede dankte de propagandaleider de talrijke opgekomenen; hij verheugde zich in het bijzonder over de aanwezigheid van dhr De Cremer, ondervoorzitter arr. Aalst, dhr Eeckhout, provincieraadslid Ninove-Geraardsbergen, dhr De Grave Urbain, provincieraadslid Herzele-Zottegem, dhr De Naeyer Omer, voorzitter der afdeling.

Beide laatstgenoemden werden bedacht met een prachtige sierplant als bewijs van dank en erkentelijkheid. Ook dankte spreker al de dames en de leden voor hun prachtige houding en hun werk bij de verkiezingsstrijd, diepte enkele anecdoten op uit deze verkiezingsslag, wees op de verdere activiteit en plannen van de afdeling en besloot met een toost uit te brengen op het reeds behaalde en het zeker toenemend succes van de VU in de toekomst. De heer Mallefroy Geert, sekretaris, werd door de dames eveneens letterlijk en figuurlijk onder de bloemetjes bedolven. Na een kort wederwoord van provincieraadslid De Grave Urbain werd het feest voortgezet tot in de vroege uurtjes, wat er meteen op wees dat onze leden reeds allen prachtig gerekupereerd hadden na de zware verkiezingsslag.

GENT

Jaarlijks algemeen kongres van het Verbond der Vlaamse Oudstrijders (VOS) te Gent in de zaal Roeland, Korte Kruisstraat 3, zondag 13 juni aanstaande te 10 uur. Sprekers : advokaat Samijn namens de oud-strijders 1914-18 en Oswald Van Ooteghem namens de jongeren.

MARIAKERKE O.VL.

In verband met ons maandblad « Vrij » verzoeken wij allen die iets voor Vlaamse fierheid, rechtvaardigheid en oprechtheid voelen, mede te werken aan de opbouw ervan.

Dat wij met dit initiatief veel belangstelling kennen bewijst de ons toekomende briefwisseling. Wij vragen echter dringend medewerkers om de vele sympathisanten te bereiken.

Brieven of afspraak : J. Anthonis, 26 Pr. Elisabethstraat T-B. Tel. 26.47.80. PCR 13.49.50.

MERELBEKE

Meetings.

De twee laatste meetings, die doorgingen in Merelbeke en Gijzenzele, brachten ons Karel Dillen en Oswald van Ooteghem als scherpe en sterk gedokumenteerde sprekers. Een waardig slot van een fel gevulde periode.

Kolportages.

Na de alles overtreffende kolportage in de wijk Merelbeke-Flora, waar de 168 nummers werden verkocht, start onze ploeg opnieuw, gesterkt door het behaalde rezultaat, vastbesloten steeds beter te doen. Daarom roepen wij de medewerkers op om samen met ons op zondag 13 juni te kolporteren in Gentbrugge, 20 juni in Ledeberg. 27 juni in Merelbeke-Dorp.

ONGEVEER VIJFTIG

eksemplaren zijn nog beschikbaar van de brosjure « THE FLEMISH IN TODAY'S EUROPE », de uitgave van het Studie- & Dokumentatiecentrum van de VU - arr. Aalst, waarmee U Engelssprekende vrienden, kennissen en familieleden aangenaam kunt verrassen.

Vijf eksemplaren kosten 20 fr, te sturen aan, te storten of over te schrijven op pcr nr 9147.64 van Willy Cobbaut, Bellaertstraat 93, Lede (Aalst).

Verzamelen in Berkenhof of Rubenshof, te 9 uur 15.

« De Weergalm ».

Een steeds stijgende oplage van ons plaatselijk blad verhoogt het kontakt met de bevolking uit de kantons Oosterzele en Ledeberg. Plannen werden gesmeed om, vanaf oktober, gedrukt te verschijnen. Wie wil medewerken aan de redaktie, adressen en publiciteit wil mede inzamelen, kome naar de vergadering van 24 juni e.k. Kopij binnen voor 30 juni!

Sociale zitdagen.

Ons nieuw provinciaal raadslid Oswald Van Ooteghem houdt voortaan maandelijks een zitdag in lokaal Berkenhof, de eerste maandag van de maand, te 20 uur. Sociale aktiviteiten dienen aangescherpt : maakt deze mogelijkheid tot dienstbetoon bekend, stuurt de belangstellenden.

Bestuur.

In het kader van de reorganisatie, houdt de afdeling Merelbeke statutaire verkiezingen op donderdag 24 mei, 20 uur in 't Berkenhof. Kandidaturen indienen bij Piet De Pauw, 38 G. Gezellelaan, Merelbeke. Neemt uw verantwoordelijkheid mede op en komt met ons werken!

Feest.

Om een periode van rusteloze inspanning enigszins af te sluiten en meteen de nabije werking in te zetten, nodigt de afdeling elke medewerker met vrienden en familie uit tot het gezellig samenzijn van zaterdag 19 juni te 20 uur, in 't Berkenhof. Muziek, dans, tombola, speeches, kortom alles!

Komt nu ook met ons meevieren!

Vlaggen.

In het kader van de bevlaggingsaktie schakelt de afdeling zich in.

Bestelt van nu af aan uw vlaggen bij Piet De Pauw of rechtstreeks aan het sekretariaat in St. Amandsberg.

WATERVLIET

Na langdurige ziekte verliet ons op 25 mei 1965 een van onze schone Vlaamse moederkens, mevrouw Clara Van Bouchaute-Vyncke.

Wij bieden de heer Van Bouchaute en familie onze oprechte blijken van deelneming aan.

WEST-VLAANDEREN

BRUGGE

Na de doorbraak.

De gekozenen, alle kandidaten, het arr. bestuur en de leden van de plaatselijke besturen menen langs deze weg nog eens een speciaal woord van dank te mogen richten aan degenen die in het arr. Brugge tot de verrassende doorbraak van 23 mei ll. hebben bijgedragen. Laat ons thans niet op de lauweren gaan rusten, doch laat elk het zijne bijdragen om de partij verder uit te bouwen en onze gedachten uit te dragen.

Een schaduwzijde op de overwinning.

Het groot stemmenverschil tussen het totaal van de uitgebrachte stemmen op onze Kamerlijst aan de ene en onze Senaatslijst aan de andere kant, is wel een spijtige zaak. Dit verschil bedroeg ruim 3000 stemmen.

Door het groot aantal blancostemmen viel het kworum voor de Senaat in het arr. Brugge op 13860 stemmen.

Dit wil zeggen dat, hadden slechts 1000 personen méér konsekwent gestemd, onze vriend Raf Declercq de zetel zeker had behaald en dit dan nog ten koste van de BSP-er Carpels.

Overwinningsbal.

Zaterdag 12 juni a.s. vindt in het arr. Brugge een overwinningsfeest plaats in de zaal « Jagershof » te 21 uur; inkom voor dit avondfeest : 50 fr.

De volledige opbrengst van dit avondfeest wordt gebruikt om de omvangrijke verkiezingsschulden te helpen dragen.

OOSTENDE

Zaterdag 12 juni groot overwinningsbal voor het arrondissement Veurne - Oostende - Diksmuide, in de ruime feestzaal van het « Ostend-Palace Hotel », Londenstraat, met het bekende orkest « Tony Sadler ».

Aanvang 21 uur. Toegangsprijs: niet-leden 50 fr., leden 20 fr.

TORHOUT

In het kanton Torhout is onze werking misschien laat van stapel gelopen. Doch de kiesstrijd werd er zo intens gevoerd dat het rezultaat dubbel mag onderlijnd. Het kanton Torhout verviervoudigde het aantal uitgebrachte VU-stemmen ten opzichte van 1961 : van 3,3 naar 12,4 %. Naast de plaatselijke kandidaten, de hh. Vlieghe, Gijssels en Duflou, mag de inzet van kantonaal gevolmachtigde de h. Rik Decan wel biezonder gewaardeerd.

GEBOORTE

In het gezin van ons arr. bestuurslid, de fam. Marc Vandemoortel - Allaert, werd een derde kindje, een zoontje, geboren. Op zondag 6 dezer werd het Koenraad gekerstend.

Welkom aan de jonggeborene. Hartelijke gelukwensen aan ouders en familie.

DE VOLKSUNIE WEEKBLAD

Uitgave van de v.z.w. VOLKSUNIE

REDAKTIE :
Mr Fr. Van der Elst, Hoofdredakteur.
T. van Overstraeten, Redaktiesekretaris.
S. De Lie, Wim Jorissen, lic. W. Luyten, R. Mattheyssens, W. Cobbaut, M. Babylon, E. Slosse, dr L. Wouters, J. Dierickx. Leden.
Alle briefwisseling voor redaktie naar : Rotatyp, Sylv. Dupuisl., 110 Brus. 7. - Tel. 23.11.98
Beheer : Maurice Lemonnierl. 82 Brussel l. - Tel. : 11.82.16.
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.
Jaarabonnement : 220 F.
Halfjaarlijks : 130 F.
Driemaandelijks : 70 F.
Abonnement buitenland : 350 F.
Steunabonnement : 500 F. (minimum).
Losse nummers : 6 F.
Alle stortingen voor het blad op postrekening : 1476.97, Volksunie - Brus. I

Verantw. uitg. Mr F. Van der Elst, Beizegemstraat 20 Brussel 12.

DE VLAAMSE BOUWMAATSCHAPPIJ

S. A. VIKING

bouwt voor U te SALOU (Tarragona), SPANJE, drie Residentie-gebouwen van 3 maal zestien appartementen. Volledig zicht op zee. Grote living, 2 slaapkamers, keuken, badkamer, bergplaats. 75 m², alles gemeubeld, garage en lift.
PRIJS : 685.000 pst.
Residentie Kempenland : reeds 13 verkocht. Residentie Oostland : 7 verkocht. Residentie Westland : 11 verkocht.

Volledig vrijblijvende inlichtingen :

Fivez E.
Fostiezlaan 54, Ronse
Telefoon : (055) 21732

BABY-RELAX
WAGENS - STOELEN
KWALITEITS-SPEELGOED
HOBBY-TREINEN

DE LAATSTE SNUFJES IN Babywereld
DIEPESTRAAT 44 ANTWERPEN TEL. 32.44.30

LEEUWENVLAGGEN

tijdig besteld = vlot thuis bezorgd

1. De vlaggen worden liefst schriftelijk besteld bij de NATIONALE BEVLAGGINGSAKTIE, Waterstraat 133, Sint-Amandsberg, of bij de KERN van uw woonplaats.
   U betaalt, na ontvangst van het bestelde, aan de firma die U de vlag mét de rekening toestuurde. Uw vlag wordt dus niet onder rembours gezonden.
2. Vergeet niet op te geven of uw vlag aan een mast gehesen wordt of uit een raam gedrapeerd. Deze inlichting is nodig voor het aannaaien van de ringen.
   Mocht U het toch vergeten dan krijgt U een raamvlag.
3. Het nationaal sekretariaat is permanent te uwer beschikking. Tel. 09/51 15 83.
4. De vlaggen en de wimpels hebben de klassieke leeuwefiguur.
   Geborduurde leeuwevlaggen met moderne of klassieke leeuwefiguur kunnen op alle gewenste formaten worden gemaakt. Ook provincie- en verenigingsvlaggen. Vlaag een offerte.
5. De verzendingskosten zijn niet begrepen in de opgegeven prijzen. Voor katoenen vlaggen en bestellingen van tien en meer vlaggen worden ze niet aangerekend.
6. Wie ten minste 10 vlaggen koopt, geniet de volgende korting :
   — 10 % op de bedrukte vlaggen ; — 5 % op geborduurde vlaggen.
   Het pak van 10 vlaggen mag gemengd bestaan uit bedrukte en geborduurde vlaggen (of wimpels).

kwaliteit wordt betaald

1. bedrukte vlaggen	katoen	wollanyl
1,5 m. x 1,5 m.	280 fr.	390 fr.
2 m. x 2 m.	480 fr.	680 fr.
2. geborduurde vlaggen	nylon	wollanyl
1 m. x 1 m.	420 fr.	450 fr.
1,45 m. x 1,50 m.	800 fr.	840 fr.
1,45 m. x 2 m.	900 fr.	920 fr.
2 m. x 2 m.	1 300 fr.	1 450 fr.
2,5 m. x 3 m.	2 200 fr.	2 400 fr.
3 m. x 3 m.	2 500 fr.	2 700 fr.
4 m. x 2,40 m.	3 400 fr.	3 600 fr.
4 m. x 4 m.	3 900 fr.	4 200 fr.

3. geborduurde wimpels	nylon	wollanyl
1 m. x 2,5 m. (met lussen)	820 fr.	900 fr.
1 m. x 2,5 m. (met sloof)	770 fr.	850 fr.

4. franjes
   10 fr. per m. voor wollen franjes (aan drie zijden) ;
   40 fr. per m. voor nylon franjes (aan drie zijden).

BEWEGINGSLEVEN

AAN ALLE VLAAMSE MUZIKANTEN

Op deze zelfde plaats las U vorige week een eerste oproep gericht tot alle Vlaamse muzikanten om de rangen van de nieuw gestichte « Volksunie-harmonie » te vervoegen. Ondertussen trad deze jonge harmonie reeds een eerste maal in het openbaar voor het voetlicht.

Inderdaad, na een kernachtige en overdonderende volksvergadering in zaal Majestic, begeleidde de « Volksunie-harmonie » de nieuwe en herkozen partijmandatarissen tijdens de geestdriftige triomfbetoging doorheen het Antwerpse stadcentrum naar de Groenplaats.

Het was opmerkelijk hoe iedereen de noodzaak van een eigen harmonie scheen aan te voelen en dit kwam zeer duidelijk tot uitdrukking in het machtig applaus dat opsteeg toen onze vlag in het zicht kwam en dat ook onze muzikanten te beurt viel, evenals de daverende ovatie op de Groenplaats na de flinke « Vlaamse Leeuw » aan het slot van de triomfbetoging. Dit alles bewijst de grote geestdrift die dit nieuw initiatief der VU opwekt en dat zal groeien en gedijen onder de bekwame leiding van de dynamische algemene voorzitter senator Dr. Roosens. Wij willen deze harmonie uitbouwen tot de grootste en schoonste van het Vlaamse land.

Wij rekenen dus op alle Vlaamse muzikanten, liefhebbers en zelfs leerlingen en zeggen nogmaals : vervoeg onze rangen, wij vragen niet uw beurs pijn te doen of uit te wringen, wij vragen slechts uw zeer op prijs gesteld kunnen en goede wil ten dienste te stellen, ten dienste van de Volksunie die de verdediger is van het Vlaamse recht in dit land, ten dienste dus van uw Vlaamse medemensen. Dat is uw plicht en iets schoners is moeilijk in te beelden.

Langs deze weg wenst het bestuur zijn hartelijkste dank uit te drukken aan de sympathieke VUM-muziekkapel die tijdens deze eerste optocht flink samenwerkte; een eerste band van oprechte muzikale samenwerking werd gesmeed, die verder zal uitgebouwd worden tot een machtig en prachtig geheel.

Wij herinneren er nogmaals aan dat de muziekherhalingen wekelijks doorgaan in het lokaal « Peter Benoit » telkens tussen 20 uur 30 en 22 uur 30 elke donderdag.

Voor alle inlichtingen en aansluiting komt u terecht op volgende adressen :

« Peter Benoit », Frankrijklei 8, Antwerpen, ons lokaal.

Dr. Roosens, Markgravelei 28 algemeen voorzitter.

J. Rosci, Rudolfstraat 56, voorzitter dagelijks bestuur.

B. Ceuppens, België lei 202, ondervoorzitter.

Th. Moorkens, Edw. Arsenstraat 129, Mortsel, secretaris.

Provinciaal propagandakomitee, J. Van Rijswijcklaan 62, Antwerpen (R. De Gryse).

WEST-VLAANDEREN

BRUGGE

Na de doorbraak.

De gekozenen, alle kandidaten, het arr. bestuur en de leden van de plaatselijke besturen menen langs deze weg nog eens een speciaal woord van dank te mogen richten aan al degenen die in het arr. Brugge tot de verrassende doorbraak van 23 mei ll. hebben bijgedragen. Laat ons thans niet op de lauweren gaan rusten doch laat elk het zijne bijdragen om de partij verder uit te bouwen en onze gedachten uit te dragen.

Een schaduwzijde.

Het groot stemmenverschil tussen het totaal van de uitgebrachte stemmen op onze Kamerlijst aan de ene en onze Senaatslijst aan de andere kant, is wel een spijtige zaak. Dit verschil bedroeg ruim 3000 stemmen (16308 tov. 13022).

Door het groot aantal blanco stemmen viel het kworum voor de Senaat in het arr. Brugge op 13860 stemmen. Dit wil zeggen dat, hadden slechts 1000 personen meer konsekwent gestemd, onze vriend Raf Declercq de zetel zeker had behaald en dit dan nog ten koste van de BSP-er Carpels.

Overwinningsoptocht en -bal.

Zaterdag 12 juni a.s. vindt in het arr. Brugge een overwinningsfeest plaats. Er wordt te 20 uur een optocht (met muziekkapel!) gevormd op de Burg te Brugge. De optocht gaat door Brugge naar de gemeente St. Andries, waar in de zaal « Jagershof » een overwinningsbal begint te 21 uur; inkom voor dit avondfeest : 50 fr.

De volledige opbrengst van dit avondfeest wordt gebruikt om de omvangrijke verkiezingsschulden te helpen dragen.

TORHOUT

In het kanton Torhout is onze werking misschien laat van stapel gelopen. Doch de kiesstrijd werd er zo intens gevoerd dat het rezultaat dubbel mag onderlijnd. Het kanton Torhout verviervoudigde het aantal uitgebrachte VU-stemmen ten opzichte van 1961 : van 3,3 naar 12,4 %. Naast de plaatselijke kandidaten, de hh. Vlieghe, Gijssels en Duflou, mag de inzet van kantonaal gevolmachtigde de h. Rik Decan wel biezonder gewaardeerd.

zoekertjes

2 sportieve jongedames zoeken 2 sportieve jongeheren (22 à 26 j.) om hen in augustus te vergezellen op hun reis naar Oostenrijk.
Schrijven : B. Geeraert, Colegem-Mariakerke (Gent).

Zoek dringend huis in Antwerpen (of aggl.) omgeving studentenkring, voor mogelijkheid tot onderverhuring van ongeveer acht kamers (lopend water), zo mogelijk garage en CV. Schrijven J. Ceuppens, Ophovenstraat 6, Neeroeteren.

Limburger, Vl. nationalist, zoekt goede betrekking als ijzerdraaier, liefst omgeving van Hasselt.
Schrijven naar Clem Colemont, Diestweg 452, Nieuwerkerken, die doorgeeft.

Afdelingschef, na 12 jaren in petroleumnijverheid, wegens Vl.-Nat. politieke aktiviteit ontslagen, bekwaam leider en organisator, korrespondent vreemde talen, beslagen op expeditie- en scheepvaartgebied, enz., zoekt geschikte werkkring in overeenstemming met kennissen, liefst in 't Antwerpse. Niet noodzakelijk petroleumindustrie. Beschikt over schrijfmachine voor eventueel thuiswerk. Schrijven redaktie onder D12.

Huisvrouw in bezit van schrijfmachine zoekt bijverdienste onder de vorm van typewerk thuis. Is vroeger bediende geweest. beheerst de Nederlandse taal en heeft noties van Frans. Engels en Duits.
D10.

Door repressie getroffen persoon vraagt lening aan te gaan, kap. 50.000 fr., terugb met interest, duur 5 jaar. Zeer eerlijk. Zich wenden bureel blad onder nummer D11.

Jonge moeder zoekt thuiswerk: bezit een schrijfmach., daarbij een schoon handschrift; kent onberispelijk Nederlands en goed rekenen. Zou ook kunnen helpen bij opzoekingen en statistieken. Schrijven letters BV, bureel blad.

Jong leraarsgezin wonende op 100 m. van de zee te Raversijde-Middelkerke, wenst gedurende de zomermaanden enkele kinderen tussen 4 en 10 jaar op te nemen tegen vergoeding. Voor inlichtingen : tel. 059-729.40.

Vragen twee meisjes voor kamers en opdienen juli en oogst. Goede verdienste en Vlaams.
G. Bailleul, Zeedijk 115, Middelkerke. Tel. 0-59-20636.

3D MAATKLEDING Volgens hypermoderne methode

G. BERGERS

★ Perfekte pasvorm
★ Prima afwerking
★ Snelle bediening

Sint-Jans-Vliet 19 (Kleine Tunnel) Antwerpen
Tel. 33.91.65

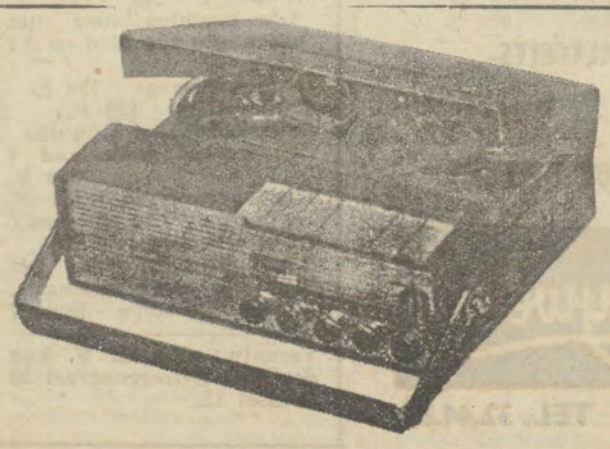

Interfonie

Geluidsversterking in de perfektie voor zalen - reklamewagens - kerken - huiskamers enz...

Wendt U in vertrouwen tot :
ELECTRO AKOUSTIEK
"DE GELUIDSBRON"
Lange Leemstraat, 7 a
ANTWERPEN - Tel. : 33.04.95.

Radio - T.V. - draagbare radiotoestellen platendraaiers. Wij vertegenwoordigen enkel merken van de hoogste hoedanigheid — Bandopnemers vanaf 2.250 F tot 117.000 F.
Op vertoon van deze aankondiging geniet U speciale voorwaarden.

KOOP BIJ ONZE ADVERTEERDERS

ANTWERPEN

ANTWERPEN

Overwinningsbal.

Op zaterdag 19 juni te 20 uur in de zaal Palladium, Offerandestr., vindt het groot overwinningsbal van de Volksunie plaats. De Antwerpse afdelingen zullen daarop natuurlijk zeer talrijk vertegenwoordigd zijn. Reeds nu spreekt iedereen vrienden en kennissen aan om dit bal, dat een reusachtige belangstelling belooft te kennen. bij te wonen.

LIER

Zaterdag 12 juni te 20 uur 30 in de feestzaal « Den Hoorn » te Lier : groot overwinningsbal met het orkest «The Melodians Band».

Onze gekozenen zijn de eregasten : senator Jorissen en provincieraadsleden Cauwenbergs en Luyten. Te 21 uur 30, onder het motto « Wim er in », zet Wim Jorissen de tap in een gratis vat.

SCHILDE-HALLE

Groot overwinningsbal. Dit op zaterdag 12 juni in de feestzaal van de « Toverfluit », Turnhoutbaan 7, Halle.

Elke Vlaams Nationalist van het kanton Zandhoven en van ver daarbuiten wordt hartelijk uitgenodigd de overwinning op een vrolijke en echte Vlaamse wijze mee te vieren.

WILRIJK

De drie kandidaten die door onze afdeling voorgedragen werden op de lijsten van senaat, kamer en provincieraad, behaalden ieder een groot persoonlijk sukses.

Onze fraktieleider in de gemeenteraad, dr. Florent Veeckmans, behaalde als derde kandidaat voor de senaat 3326 voorkeurstemmen, hetzij tweemaal zoveel als bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen en 380 meer dan de bekende Vrije Tribune-schrijvelaar en Vlaanderen's grootste affiche-jager, Lowieke Kiebooms.

Onze dynamische en zeer sociaalvoelende voorzitter ir. Roland Van den Bossche vervierdubbelde zijn voorkeurstemmen ten opzichte van de gemeenteraadsverkiezingen en behaalde op de tiende plaats voor de kamer 442 voorkeurstemmen.

Een der belangrijkste bewerkers van ons sukses bij de gemeenteraadsverkiezingen, technisch ingenieur Pol Van der Gucht die voor de eerste maal op een kieslijst fungeerde, behaalde 737 voorkeurstemmen en bekleedt aldus de tweede plaats in het distrikt Borgerhout wat de voorkeurstemmen betreft. Niet slecht voor een « beginneling » zouden we zeggen. Dat beloofd voor de volgende keer.

Dank U!

Het afdelingsbestuur dankt langs deze weg alle propagandisten, leden en simpatisanten voor hun werking en steun tijdens de voorbije verkiezingsstrijd, die in onze gemeente wel bijzonder zwaar is geweest!

BRABANT

ASSE

Het kan niet ontkend worden dat onze afdeling de wind in de zeilen heeft. Vorige zaterdag vergaderden meer dan veertig vrienden om na te praten over onze schitterende overwinning. Een verdiende hulde werd gebracht aan onze onvermoeibare werkers die dag en nacht in de bres stonden om deze overwinning mogelijk te maken.

En nu : iedereen terug aan de arbeid. Huisbezoeken, propaganda voor ons blad, ledenwerving, scholing zijn zovele initiatieven die dienen genomen te worden.

Over een drietal weken krijgen wij een gezellig samenzijn. Persoonlijke uitnodigingen volgen.

De VU-afdeling Asse richt een autocarreis in ter gelegenheid der IJzerbedevaart op 22 augustus. Inschrijvingen worden nu al aangenomen in 't lokaal en bij onze propagandisten.

BRUSSEL

Brabants Guldensporenzangfeest.

Het Brabants Guldensporenzangfeest zal dit jaar plaats hebben op zondag 4 juli e.k te 16 uur (stipt) in de Magdalenazaal, Duquesnoystraat 14 te Brussel (nabij het Centraal Station).

Uitvoerders :

Josée Standaert — Armand Preud'homme — Wies Pee en Jan Brouns, terwijl Hendrik Borginon als feestredenaar zal optreden.

Voor het koorgedeelte hebben de inrichters beroep gedaan op het zeer befaamde meisjeskoor van het Technisch Instituut O.L. Vrouw (Zele) o.l.v. Josée Standaert.

De begeleiding van de massazang wordt verzorgd door het Vlaams Volkskunstorkest o.l.v. Jana Verrept. Verder treden op : de Koreografische groep van het Technisch Instituut O.L. Vrouw (Zele) o.l.v. Josée Standaert; de Koreografische groep « St. Lucia » (Begijnendijk) o.l.v. Mj. Van der Auwera; de Volkskunstgroep « De Garve » (Brussel) o.l.v. René Lepeer; de Zilvermeeuwtjes (Brussel); de begeleiding van het koor wordt verzorgd door Louis Pas; de algemene regie berust bij René Lepeer.

Dit Guldensporenzangfeest wordt ingericht door het Algemeen Nederlands Zangverbond Brabant met de steun van VTB-VAB en de medewerking van een twintigtal Vlaamse Verenigingen.

De toegangsprijzen zijn : 50 fr. en 25 fr. Kinderen tot 12 jaar en jeugdgroepen betalen 10 fr.

Deze zijn te verkrijgen : door overschrijving op PR 1144.15 van ANZ - Gouw Brabant te Brussel 4 (tot 26 juni inbegrepen). Op het VTB sekretariaat, E. Jacqmainlaan 126 te Brussel. In lokaal Graaf van Egmont, J. van Praetstraat 28 te Brussel. Bij de bestuursleden. Op 4 juli aan de ingang van de zaal.

SCHAARBEEK

Op 19 juni 1965 vindt op onze gemeente een volksfeest plaats ter gelegenheid van onze daverende overwinning.

Programma.

18 uur; officiele opening van ons kantonaal sekretariaat, in tegenwoordigheid van onze volksvertegenwoordiger en hoofdbestuursleden, Daillylaan 23-25, Schaarbeek.

19 uur 30; in de zaal Luxor, Paviljoenstraat 56, Schaarbeek, gezamelijk feestmaal.

21 uur; in de zaal Luxor, reuzevolksbal, met gekend Vlaams orkest, en talrijke verrassingen.

Wie wil deelnemen aan deze feestelijkheden (feestmaal, bal, enz.) storte van nu reeds de som van 65 fr., op PCR. 968.93 van de Hr. Sweerts, Daillylaan 20, Brussel 3, met vermelding : feest VU.

Iedereen is welkom.

LIMBURG

HASSELT

Om onze militanten en kaderleden te danken voor het geleverde werk tijdens de verkiezingsstrijd, organiseert afdeling Hasselt een gezellig samenzijn op dinsdag 15 juni, waarop tevens de nieuwe uitbouw van de afdeling zal besproken worden.

Iedereen wordt hierop nog schriftelijk uitgenodigd.

OOST-VLAANDEREN

DENDERMONDE

De « oude garde » en de nieuwe generatie vieren hun schitterend verkiezingssucces. En terecht. Daarom een door iedereen gevraagd overwinningsbal. Op zaterdag 19 juni e.k. in de zaal « Koningshof », Dijkstraat te Dendermonde, staan Peter Philips en zijn B.A.-Orkest borg voor Vlaamse leute.

Onze senator G. De Paep is de eregast.

Volksvertegenwoordiger Coppieters houdt de feestrede.

Wij verwachten U vanaf 21 uur. Stadskledij.

Kaarten bij alle VU-afdelingen en gratis reservatie op het arr. sekretariaat, Sas 11 (tel. 052-23842).

EREMBODEGEM

Nieuw lokaal.

Joris Vonck opent op zaterdag avond 12 juni te 18 uur zijn «Burcht» op de Hogeweg te Erembodegem. Hij tapt er lekker bier en zorgt voor een gezellige sfeer. Hij hoopt zaterdag veel vrienden te kunnen trakteren. Bent U ook van de partij?

MARIAKERKE-O.VL.

Wij vragen medewerkers om ons maandblad « Vrij », hetwelke de Vlaams nationale gedachte ook op onze gemeente na de verkiezingen moet propageren, op te bouwen.

Naast de vele Vlamingen op de gemeente wacht « Vrij » op uw daad om vrij te gaan ademen voor een betere toekomst. Belangstellenden wenden zich tot J. Anthonis, 26 pr. Elisabethstraat T-G. Tel. 26.47.80 — PCR 13.49.50.

WEST-VLAANDEREN

DIKSMUIDE

Op zaterdag 19 juni 1965 viert het kanton Diksmuide zijn verkozenen.

Om 18 uur optocht door de stad met bezoek aan de leden herbergiers.

Om 20 uur 30 bal in « Het Vlaams Huis », met een korte hulde aan onze verkozenen.

Van Severen.

Zondag 4 juli wordt er een autobus ingelegd naar Abbeville, als herdenking van de moord op Joris Van Severen. Iedere Vlaams nationalist laat zich inschrijven in « Het Vlaams Huis », IJzerlaan 83, Diksmuide.

Dank.

Wij danken alle kiezers van het kanton Diksmuide die aan het succes hebben meegewerkt. Het kanton Diksmuide haalt 19 % van de stemmen.

ROESELARE

Overwinningsbal.

De Volksunie Roeselare-Beveren zal, naar aanleiding van de verkiezingsoverwinning, een receptie aanbieden aan al de bestuursleden, propagandisten, medewerkers en leden op zaterdag 19 juni aanstaande in de zaal « Kiggen » te Gits.

Deze receptie zal gevolgd worden door een daverend overwinningsbal met het orkest « The Lucky Stars ».

De afdeling bedankt tevens het kiezerskorps dat zo talrijk zijn stem en vertrouwen geschonken heeft aan onze partij.

Onze volksvertegenwoordiger Mik Babylon, samen met provincieraadslid Jos. Lievens en de ganse afdeling, beloven dit kiezerskorps hard te zullen werken gedurende de volgende legislatuur.

Verlof: **BLANKENBERGE**

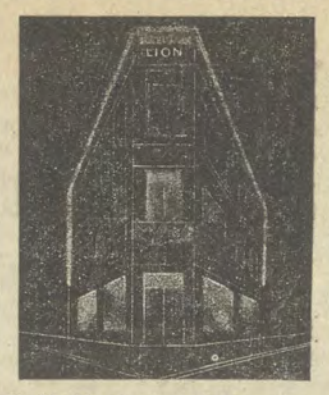

Café-Restaurant-Pensioen
RUBENSHOF
Weststraat 79
Telefoon (050)41571
Vlaamse gezelligheid

SCHUIMRUBBERMATRASSEN
met
Gebreveteerde
bedekkingslagen
RESSORTMATRASSEN
(Brevet · 529768)
met
Gebreveteerde karkassen
(Brevet · 512767)

fabrieken "STAR"
TE ZELE (O. VL.)
GEWATTEERDE BEDSPREIEN
WOLLEN DEKENS
Tel. (052) 44641 en 44642.
Indien U geen verkoper in uw omtrek kent stuur ons een kaartje en we zenden U het adres van de dichts bijgelegen verkoper Star Zele.

ZUID-AFRIKA

Door de geweldige uitbreiding van de industrie in Zuid-Afrika, is er een grote behoefte ontstaan aan mensen, in vrijwel alle mogelijke vakken.

Te Potchefstroom is dringend nodig een grafisch vakman, t.w. machinezetter voor plat- en advertentie zetwerk.

Beginloon is fr. 2800 per week van 40 uur. Drie weken vacantie per jaar + fr. 5250 toeslag. Indien overwerk per week : eerste 6 uren 33 %, volgende 4 uren 50 % en alle overige uren 100 % toeslag. Kinderen onder 18 jaar komen voor belasting aftrek in aanmerking. Te Potchefstroom, zijn prima- Lager- en Hoger Onderwijsmogelijkheden.

Brieven met gewaarmerkte afschriften van diploma's en getuigschriften richten aan het D.F. Immigrante komitee, Sekretaris F.H. De Neijs, Dwarsstraat 37 Potchefstroom Zuid-Afrika.

Aanbevolen Huizen

HERBERGEN

Bezoek het « Veerhuis »
te St-AMANDS a.d. Schelde
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans

Geniet van de lekkere koffie « De Olifant »
in het Vlaams Huis
« PETER BENOIT »
Franrijklei 8, Antwerpen

Op doorreis te Aalst : bezoek het Vlaams Huis
« DE VRIENDSCHAP »
Kerkstraat 9
(bij de Grote Markt)

Bar - Bowling - Buffet
OOSTHOEK
Oosthoekstraat 17
KNOKKE - Tel. 63.811

VLAAMS HUIS
IJzerlaan 82 Tel. (051)50749
DIKSMUIDE
Uitbater Leo Vreese
Feestzaal voor groepen

ELEC. APPAR.

Vermindering vr lezers VU
Huish. App. - Radio-T.V.-bandopnemers...
37.92.57 **ELAGRO** 38.74.68
De Damhouderstr. 23, Ant.

BOUWEN - WONEN

De specialist der standaarddeuren
J. LEEMANS Deurne Z.
Van Havrelei 70 T. 35.63.17
Agent : De Coene, Kortrijk

Plastic vloer en trapbedekkingen. Deliflex - Tapiflex enz. Inlichtingen :
Claessens-Cornelis Schutstr. 18, Deurne. T. 36.13.12

Voor uw modern interieur
EURO-DOMI
Kruidtuinlaan 6, Brussel
met Geschenken-kelder

Bouw-, veranderings- en herstellingswerken
SEGERS Adriaan
Steynstraat 187
Hoboken - Tel. (03) 37.43.81

BOEKEN - TIJDSCHR.

Voor al uw Vlaamse lektuur EEN ADRES :
Boek- en dagbladhandel
Paul BEQUET
Nassaustraat 6, Antwerpen

HOTEL - RESTAURANT

Bezoek het Payottenland
goede spijzen vindt U in afspanning
« DE KROON »
O.L.V.-Lombeek (054)32381

« Vlaams Huis » Knokke
Kamers - vol. pension - gezellige sfeer
Vermindering v. groepen.
Elisabethl 105, Tel. 632.70

Vlaams Huis Breughel
de Smet de Naeyerlaan 141
BLANKENBERGE
Telefoon : (050)41637
Vol. Pension - 30 kamers

MIDDELKERKE
« Vlaams huis Were Di »
de Smet de Naeyerlaan 19
Gezellige Vlaamse sfeer

UURWERK

Zwitserse uurwerken
bij meester uurwerkmaker
SLAETS
Dewinterstr. 11, Oudergem
T. 72.45.43. Terminus tr. 35
10 % korting v. leden V.U.

DEZE WEEK OP UW SCHERM

ZONDAG

16.00 : Internationaal landbouwmagazine — 16.30 : De Flintstones (85e afl.) — 18.35 : Klein, klein kleutertje — 18.55 : De stropers van de rivier, avonturenfilm voor de jeugd — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.45 : Happy New Yves, variétéprogramma — 21.30 : In de trein, eenakter door Frank O'Connor — 22.05 : Hollywood en zijn sterren. 10e afl. : De onvergetelijke muzikale films — 22.30 : TV-nieuws.

MAANDAG

19.30 : Richard Leeuwehart : De koningin in gevaar (21e afl.) — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.30 : Openbaar kunstbezit. « Molen in de Kempne », door Jacob Smits (1855-1928) — 20.40 : De holbewoners, tv-spel van William Saroyan — 22.30 : De grote oorlog : Helden te weinig — 22.50 : TV-nieuws.

DINSDAG

19.30 : Teletaalles : Engels. Vierde les : Walter and Connie sellings books — 19.45 : Filmmuseum van de schaterlach - De grote overval — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De schelmen : Het halssnoer (2e afl.) — 21.15 : Kriskras door de Sowjetunie — 22.00 : Religieus programma. Protestantse uitzending — 22.30 : TV-nieuws.

WOENSDAG

19.30 : Televisum — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Prentkaart uit Oslo, varietéprogramma — 21.00 : Speelfilm : Vader en dochter, drama van Ladislao Vajda met Heinz Rühmann en Julia Polina — 22.20 : Zoeklicht — 22.40 : TV-nieuws.

DONDERDAG

19.30 : Teletaalles : Engels. Vijfde les : Walter and Connie in the country — 19.45 : De schapendader: Verdacht (2e afl.) — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De Flintstones. 81e afl. : Dino is verdwenen — 20.50 : Van de hak op de tak, amusementsprogramma — 21.20 : Première-magazine — 22.10 : Penelope — 22.45 : TV-nieuws.

VRIJDAG

19.30 : Teletaalles : Engels. Zesde les : Walter and oCnnie at the seaside — 19.45 : Internationaal jeugdmagazine — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Tienershow — 20.55 : Waterloo — 21.45 : TV-nieuws — 21.55 : Point of Order.

ZATERDAG

19.30 : Tijd voor u — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De wijkagenten : De nieuwe schatbewaarder (21e afl.) — 20.50 : Zomercarrousel, een showprogramma met Petula Clark, Sacha Distel en het Televisieorkest o.l.v. Francis Bay — 21.30 : Suspens : De schoen, politiefilm van Helmut Ashley met René Deltgen, Thomas Reimer, Konrad Georg e.a. — 22.20 : TV-nieuws.

De groeiende TAAK

HET nakaarten over de verkiezingen nadert zijn einde.

Het schijnt ons echter nuttig een paar feiten in herinnering te brengen. In de 16 Vlaamse arrondissementen bedraagt de winst van de Volksunie 155.000 stemmen (of ongeveer 6 t.h.), die van de P.V.V. 126.000 stemmen en die van de K.P. 18.000. Het is dus de Volksunie die in Vlaanderen het meest stemmen wint en niet de PVV.

Voegen we daaraan toe dat de PVV in de Vlaamse arrondissementen niet de franskiljon heeft durven uithangen in haar propaganda, maar op tal van plaatsen zowaar Vlaamsgezind durfde doen. De heer Kronacker nam dus zijn wensen voor werkelijkheid wanneer hij het lang overleden Belgique de papa wilde doen herleven door een taalrassistische losbandigheid voor te staan die bij de Brusselse oasisbewoners taalvrijheid heet.

Nu, voor ons ook goed, zo de Vlaamse P.V.V. het nog eens op die wijze wil proberen. Haar aantal stemmen zou in Vlaanderen volgende maal in grotere mate slinken als het nu toegenomen heeft. De Vlaamse kiezers zullen haar naar haar daden beoordelen.

IN De Standaard stond een fabeltje en wel dat de winststemmen voor de Volksunie allemaal komen van de C.V.P. en die van de P.V.V. allemaal van de B.S.P. De vraag stelt zich dan, aan wie de C.V.P. in Wallonië zoveel stemmen verloren heeft? Daar gingen ze naar de P.V.V.! Waarom zouden mistevreden C.V.P.-ers in Wallonië P.V.V. gestemd hebben en in Vlaanderen niet ? De waarheid is dat de Volksunie niet alleen stemmen gewonnen heeft van de C.V.P. maar ook veel van de B.S.P., vooral bij jonge B.S.P.-ers en dat de winststemmen van de P.V.V. én van C.V.P.-ers én van B.S.P.-ers kwamen.

Zo was het trouwens ook bij de gemeenteraadsverkiezingen. En zo het juist is dat de meeste van onze winststemmen van de C.V.P. komen, dan is het ook waar dat het stemmenaantal dat wij uit B.S.P.-kringen kregen zeker niet gering is. In de B.S.P. heeft men trouwens die vaststelling eveneens gemaakt, zoals blijkt uit artikels in de Volksgazet en in Vooruit. Het fabeltje dat de Volksunie alleen stemmen afneemt van de C.V.P. kan dus gerust opgedoekt worden. Het is trouwens een noodzakelijkheid, wil de Vlaamse Beweging haar doel bereiken, dat alle partijen gestraft worden voor hun onvlaamse houding. Wij zijn zover en dat is de meest verheugde vaststelling van de jongste verkiezingsuitslagen.

VAN '58 over '61 tot '65 werd het 1, 5 en 12 voor de Kamer en 0, 2 en 6 voor de Senaat. De Volksunie is nu voor goed vertrokken. Ook de grootste scepticus zal nu wel moeten geloven dat ze een toekomst heeft. Jammer dat we op het nippertje de 1e zetel in Limburg, de 2e in Brabant en de 5e in Antwerpen gemist hebben voor de Kamer, evenals de 1e senaatszetel in West-Vlaanderen en in Brabant. Dit zal echter een mooie stimulans zijn voor ons werk met het oog op volgende verkiezingen. Want er zal flink verder moeten gewerkt worden !

Dit moge voor verkozenen en propagandisten van meet af klaar zijn.

HET overtuigd Vlaamsgezinde gedeelte van de Vlaamse bevolking is thans in meerderheid voor de Volksunie gewonnen. Het verwacht dat de Volksunie de Vlaamse stellingen kordater zal verdedigen dan de Vlaamse C.V.P. het tot nog toe gedaan heeft. Het is trouwens van deze nieuwe kiezers dat wij moeten verwachten, dat zij in hun kringen de Volksunie verder zullen doen doordringen. Dat zal alleen van ons afhangen in die zin dat wij deze nieuwe kiezers moeten tonen dat zij terecht hun vertrouwen in ons gesteld hebben.

Ons lot ligt in onze eigen handen.

DE jongste verkiezingen hebben van de Volksunie een partij gemaakt die kan meespreken. Zij hebben daarbij eesn te meer aangetoond dat de Volksunie de partij is van de nieuwe generatie.

De andere partijen zoeken vruchteloos kontakt met die jonge generatie maar ze vinden het niet, doodeenvoudig omdat ze niet begrijpen dat die jonge generatie kompromisloos Vlaamsgezind is.

DIE jonge generatie begrijpt doodeenvoudig niet dat men nog spreekt over de Voerstreek terug naar Luik of over de verdere verfransing van Brusselse randgemeenten. Zij kijkt naar de Brusselse taalrassisten als naar wezens van een andere tijd en van een andere planeet.

Zij vindt het potsierlijk dat de Vlaamse P.V.V., de Vlaamse B.S.P. en de Vlaamse C.V.P. zich door deze 19e eeuwse Brusselse taalrassisten laten beheersen. Het federalisme is voor deze jonge generatie de normaalste zaak van de wereld, mede omdat zij de lijn van het Europees federalisme konsekwent doortrekken naar België.

DE grotere sociaal-ekonomische bekommernis van de Volksunie heeft eveneens haar vruchten afgeworpen. Op dit gebied blijft er echter nog heel wat uitbouw mogelijk en noodzakelijk. Een sterkere uitbouw van ons dienstbetoon zal onze mandatarissen op elk vlak nauwer in kontakt brengen met de maatschappelijke noden van alle volkslagen en van alle streekgroepen. Zo zullen wij ook dieper verankeren in de brede Vlaamse massa die nog maar zeer vaag Vlaamsgezind is.

Wij moeten de zomerperiode gebruiken om onze partijorganisatie aan te passen aan onze nieuwe parlementaire uitdrukking. Daartoe zal heel wat reorganisatie nodig zijn en zullen heel wat nieuwe strukturen dienen in het leven geroepen te worden.

IN een België dat weigert rekening te houden met de nieuwe Vlaamse mentaliteit en met de mentaliteit van de nieuwe aankomende generatie, zal de groei van de Volksunie onstuitbaar zijn. Wat ook de heersende franstalige Brusselse kringen zichzelf en anderen proberen wijs te maken !

Wim Jorissen

HET VLAAMSE LAND ONTBREKE NIET BIJ DE FINANCIERING VAN DE E-3!

De samenwerkende venootschap « Intercommunale vereniging voor de Autoweg E-3 » werd gesticht op 9 februari 1963, tussen de provincies Antwerpen, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en de steden Antwerpen, Gent, Kortrijk, Turnhout en Sint Niklaas, met een kapitaal van 1 miljard 600 miljoen. De provincies en gemeenten voormeld waarborgen de goede afloop.

De tweede Scheldetunnel behoort tot de opgave De lasten der lening worden terugbetaald door de Staat.

De E-3 is een internationale weg waarvan de ekonomische betekenis op lange termijn zeer groot is en de onmiddellijke gevolgen op de tewerkstelling **aanzienlijk.**

DE BANK LAUWERS & FINANCIERINGSMAATSCHAPPIJ ACREDIFINA,
Bank der Economische Gewesten, Leopoldstraat 1 te Mechelen

verleent haar medewerking aan het plaatsen der eerste Openbare Lening der Intercommunale E-3. Van heden af mogen de inschrijvingen op p.c.r. 142 — Dienst der BANKCHECKS — Bank Lauwers Mechelen (op de strook vermelden : Intekening E-3) gestort.

INTEKENINGSNOTA :

Ondergetekende ... ...

wonende ... ...

stort heden frs ... ... op p.c.r. 142 Dienst der Bankchecks

Bank Lauwers, Mechelen — Op strook : Intekening E-3 —

..... schijven van .....

VOORSCHRIFTEN VAN INTEKENING

Lening groot frs 2.500.000.000,- genot 16.6.1965

DUUR : 16 jaar — Intrest 6,40 % de eerste 8 jaar;
6,60 % de volgende 8 jaar

Stukken van 5.000, 10.000, 25.000, 100.000 frs.

UITGIFTEPRIJS : 990 0/00 zegge : 4.950 frs.
9.900 frs.
24.750 frs.
99.000 frs.

Terugbetaling na 8 jaar aan pari
na 16 jaar aan 103 %

De obligaties zullen GEKWOTEERD worden op de Beurzen.